

Årsmelding 2021 for Gjerstad kommune

Covid-19 vaksinasjonsarbeid (Ellen J. Grunnsvoll og Lasse Fosse)

Ny gapahuk ved Kleivvann til bruk for alle både sommer og vinter (Havrefjell Turlag)

Innhold

Gjerstad - landlig og sentralt - en god kommune å bo og arbeide i.....	4
1. Innledning.....	4
2. Kommuneplanens føringer	7
2.1 Omsorg og helse	7
2.1.1 Folkehelsearbeid	7
2.1.2 Helse, rehabilitering og omsorg	8
2.2 Oppvekst og utdanning	9
2.2.1 Oppvekst.....	9
2.2.2 Utdanning	10
2.3 Senterutvikling.....	11
2.4 Befolkningsutvikling.....	12
2.5 Arbeid med kommunal planstrategi	14
3. Fagområder direkte under kommunedirektøren	16
3.1 Barnehagemyndighet og skoleeier	16
3.2 Samfunnsmedisin.....	17
3.3 Samfunnssikkerhet og beredskap	17
4. Kommuneorganisasjonen	19
4.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid.....	19
4.2 Likestilling og mangfold.....	20
4.3 HMS-arbeid	22
4.4 Internkontroll.....	23
4.5 Lønnsforhandlinger	23
4.6 IKT/telefoni/bredbånd.....	23
5. Økonomisk resultat	23
6. Investeringsprogrammet.....	27
7. Enhetene.....	28
7.1 Staben	28
7.2 Abel skole.....	31
7.3 Visedal barnehage	36
7.4 Enhet for helse og omsorg.....	38
7.5 NAV Gjerstad	43
7.6 Samfunnsenheten	44
7.7 Barneverntjenesten Øst i Agder.....	57
8. Vedlegg.....	59
8.1 Oversikt over saker behandlet av kommunestyret i 2021	59
8.2 Gjerstad eldreråd	63
8.3 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	65

8.4 Gjerstad ungdomsråd	67
8.5 Årsmelding fra Østre Agder regionråd 2021 - kortversjon	68

Gjerstad - landlig og sentralt - en god kommune å bo og arbeide i!

Vi skal tenke positivt og kontinuerlig jakte etter nye muligheter.

Gjerstad kommune er heldig som har svært dyktige og engasjerte medarbeidere som bidrar gjennom sitt daglige arbeid til at vi leverer så gode tjenester som mulig innenfor de rammene vi har.

Gjerstad er – og skal fortsatt være – en god kommune å leve, jobbe og drive næring i. Tilbakemeldinger viser at våre innbyggere er godt fornøyde med tjenestene, men samtidig må vi bli enda bedre på å finne nye løsninger som kan effektivisere driften. Alle ansatte må først og fremst ha sin lojalitet til kommunen som helhet og delta aktivt i arbeidet med å finne nye ideer og løsninger.

Vi får tilbakemeldinger fra næringsdrivende at kommunen fremstår som løsningsorientert og at saksbehandlerne viser en fleksibel og positiv holdning. Vi skal fortsatt være en ja-kommune! Samtidig er økonomien presset. Vi har flere nye utfordringer vi må løse i årene som kommer.

Samfunnsutvikling tar tid og er et resultat av målrettet og langsiktig arbeid. Godt og konstruktivt samarbeid mellom politikere og administrasjon er en av styrkene vi har, og det må fortsette for å få til positiv videreutvikling av Gjerstadsamfunnet. Alle har vi et ansvar for å framsnakke Gjerstad som en attraktiv kommune å bo i og drive næringsvirksomhet i.

Kommunens virksomhet skal fortsatt preges av løsningsorientering, mot og optimisme i 2022 og i de kommende årene. Vi må være fremtidsrettet og kontinuerlig ville utvikle oss videre. Vi skal jobbe enda mer intensivt med å snu utfordringer til muligheter!

1. Innledning

Jeg innleder årsmeldingen for 2021 med det aller viktigste budskapet:

Til alle ansatte i kommunen vil jeg rette en hjertelig takk for fantastisk innsats, løsningsvilje og kreativitet i dette spesielle året! I likhet med 2020, har 2021 også vært sterkt preget av koronasituasjonen, og er det til dels fortsatt i skrivende stund i mars-april 2022. Det gjøres hver dag en kjempejobb fra ansatte i alle enheter, hver og en har en viktig rolle for at kommunen skal fungere og sørge for at innbyggerne får de nødvendige tjenester. Ansatte og tillitsvalgte har hele veien signalisert at de ønsker å være fleksible og innstilt på å bidra i det store felles krafttaket som må til for å komme godt gjennom pandemien.

Mens jeg skriver denne innledningen er det imidlertid en annen krise som preger nyhetene, og som også får ringvirkninger i Gjerstad, nemlig Russlands krig mot Ukraina. Den påfølgende store flykningekrisen kommer nok til å medføre utfordringer og behov for samlet innsats både fra kommunen som organisasjon og Gjerstadsamfunnet ellers.

Organisasjonen

Måloppnåelsen i 2021 for kommunens virksomhet har på svært mange felt vært god, og det har vært arbeidet bevisst med overordnede felles mål. I den forbindelse viser kommunedirektøren til kapitlene for de enkelte enhetene i årsmeldingen når det gjelder tjenesteyting og drift.

Det er utfordrende å få til en god drift av kommunen og samtidig videreutvikle tjenestene med de stramme økonomiske rammene vi har. For hvert år som går, blir det enda mer nødvendig å tenke radikalt nytt for å få til en mest mulig effektiv organisering av virksomheten slik at vi fortsatt kan levere gode tjenester. Arbeid med innovasjon og tjenesteutvikling i alle deler av kommunens virksomhet er godt forankret i ledelse og organisasjonen, men det må settes enda mer trykk på fremover. Kriser fører til utvikling, det har vi sett under pandemisituasjonen; digitalisering og bruk av digitale verktøy har virkelig skutt fart og derved oppnår vi betydelig effektiviseringsgevinst.

Omstillings- og endringsprosesser må fortsette i årene fremover, vi kan ikke se oss tilbake, men må stadig jakte på nye ideer til arbeidsmetodikk og smartere måter å organisere oss på. Det er helt nødvendig at vi fortsetter å videreutvikle samarbeidet på tvers i organisasjonen for å mestre utfordringene og kunne ta felles løft tverrenhetlig og tverrfaglig. Kommunedirektørens ledergruppe jobber tettere sammen og tar større helhetsansvar for å få mer samlet utviklingskraft til å lede kommunen i ønsket retning.

Ansatte i Gjerstad kommune har en krevende arbeidssituasjon med stort arbeidspress. Flere fagfelt er svært sårbare med en eller et fåtall ansatte som utfører arbeidsoppgavene, dette er en problematikk som alle små kommuner opplever. Gjerstad kommune har heldigvis faglig dyktige, positive og fleksible ansatte, som utviser stor innsatsvilje og får hjulene til å gå rundt.

Sykefraværet har dessverre holdt seg høyt i 2021, 10,53% (2020: 10,98%). En del av sykefraværet kan tilskrives korona-situasjonen, men det er helt nødvendig at vi har et sterkt fokus på å øke nærværet i 2022 og kommende år. Vi skal følge utviklingen i sykefraværet svært nøye i 2022 og fortsatt ha sterkt fokus på god og tett fraværsoppfølging i enhetene.

Økonomi

Gjerstad kommunes regnskap for 2021 er gjort opp med et overskudd (netto driftsresultat) på kr 9.390.000, hvilket utgjør 2,96 % av sum driftsinntekter.

Med unntak av Helse og omsorg som har fått noe kompensasjon, har ingen enheter blitt budsjettmessig kompensert for merutgifter i forbindelse med Covid-19, selv om alle har hatt slike kostnader i varierende grad. Heller ikke er effekten av årets lønnsoppgjør kompensert. Sett i lys av dette må enhetene sies å ha vist en imponerende nøkternhet og budsjettstyring i 2021. Vi må fortsatt konstatere at budsjettprosessen de senere år ikke i tilstrekkelig grad har tatt høyde for at flere brukere har hatt mer omfattende omsorgsbehov enn tidligere.

Utfordringer

Gjerstad kommune har noen klare utfordringer fremover som vi med godt samarbeid mellom administrasjon og folkevalgte, mellom kommunens enheter og fokusert innsats skal løse på best mulig måte. Kommunal sektor får stadig nye og endrede oppgaver, dette skjer på flere fagområder. Det krever høy faglig kompetanse og stadig nytenking innenfor de fleste tjenesteområder.

Våre innbyggere og tjenestebrukere har sine rettmessige behov og forventninger som vi vil følge opp innenfor de rammer og muligheter vi har. Dette gir organisasjonen løpende utfordringer med å rekruttere dyktige fagfolk og legge til rette for nødvendig kompetanseutvikling, og det gir oss noen utfordringer med hensyn til å prioritere enkelte tjenester fremfor andre. Vi må sørge for at vi utnytter begrensede økonomiske midler på en mest mulig optimal måte, og driver kontinuerlig videreutvikling av en effektiv og smidig organisasjon for å være best mulig rustet for fremtiden.

For å møte alt dette må vi først og fremst bygge videre på de mange dyktige medarbeiderne i kommunen, som gjør en fantastisk jobb. Som arbeidsgiver har vi et ansvar for å ivareta medarbeiderne på en god måte og videreutvikle og styrke den kompetansen vi allerede har, slik at vi fortsatt kan ha motiverte og dyktige medarbeidere til å utføre kommunale tjenester og oppgaver.

Gjerstad, 5. april 2022

Torill Neset
Kommunedirektør

2. Kommuneplanens føringer

2.1 Omsorg og helse

Gjerstad kommune bruker kommunedelplanen for helse og omsorg aktivt for å jobbe fokusert og tverrsektorielt med utvalgte viktige utfordringer innen omsorg og helse nå og i årene fremover. Denne planen skal revideres med oppstart i 2022.

2.1.1 Folkehelsearbeid

- Livsstilarbeid

Gjennom satsingen «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge» har vi jobbet med ulike tiltak innen livsstils- og helsefremmende arbeid for barn og unge. Spesielt har satsingen hatt fokus på bedre livskvalitet til barn og unge gjennom bedre tverrfaglig samarbeid og økt deltakelse på fritidsarenaen, gjennom de regionale folkehelseprogrammene «Bedre tverrfaglig innsats» (BTI) og «Helsefremmende barnehager og skoler» (HBS).

Gjennom HBS-satsingen i kommunen gjennomfører vi et opplegg som vi kaller «Ung Aktiv», primært et samarbeid mellom kommunens kultursektor, skolehelsetjenesten og skolen. Det gjøres en kartlegging i 3.kl. om deltakelse i organisert fritidsaktivitet. De som ikke deltar på noe, følges opp, og loses inn i en ønsket aktivitet. Her trekkes nødvendige samarbeidspartnere som flyktningetjenesten, NAV, aktuelle lag og foreninger og/eller frivilligsentralen, inn i arbeidet ved behov. Det gjøres videre et oppfølgingsarbeid i 4.kl. Bakgrunnen for igangsettingen av dette prosjektet var at Ungdata-kartleggingen i 2016 viste lav deltakelse i fritidsaktiviteter blant ungdommer i Gjerstad. Ungdata-tallene for 2019 viste en stor forbedring på de fleste felt, så vi har fortsatt å fokusere på det arbeidet som er igangsatt, for å formalisere og forbedre arbeidet vi allerede gjør.

«Aktivt med» er en satsing hvor ungdom kan få sitt eget ungdomskort med penger til fritilbudsdelaktelse mm. Gjerstad kommune har vært pilotkommune for denne satsingen i 2021. Målet fremover er å videreutvikle denne ordningen, slik at den kan supplere «Ung aktiv» best mulig.

«MOT etter skoletid» er et lavterskeltilbud for felles samvær og aktiviteter, for ungdomsskoleelever, som drives av MOT-coachene og MOT-ungdommene i kommunen. Tilbudet gjennomføres ukentlig en fast dag, rett etter skoletid. Satsingen er videreutviklet, med bl.a. samarbeid med næringsliv, skolehelsetjenesten, samarbeid med Trivselsledere (TL) i ungdomsskolen (ungdommer) og kulturskolen. I 2021 har MOT etter skoletid vært gjennomført trinnvis etter kohorter i perioder hvor ikke hele elevgruppen har kunnet være samlet.

- Bedre tverrfaglig innsats

Gjerstad kommunes satsingsområde «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge» handler om tidlig innsats og om helhetlig, systematisk oppfølging av barn og unge, med spesielt fokus på de som bekymrer. Det ble i 2018 utviklet en handlingsveileder «Fra bekymring til handling», som skal sikre at alle som jobber med barn og unge har en mest mulig lik tilnærming, og at man får et arbeidsverktøy på tvers. I 2020 lanserte vi en digital versjon av denne handlingsveilederen, formelt, og har jobbet med å implementere denne i 2021. Dette har vært et samarbeid mellom koordinator i Samfunnsenheten og representanter fra helsestasjon, skole og barnehage. Den digitale handlingsveilederen blir nå en viktig del av de ansattes arbeidsverktøy. Den er integrert på kommunens nettside, hvor man kan få idéer, tips og råd, når en kjenner uro, eller er bekymret for et barn, en ungdom, eller ei som er gravid. Det vil jobbes videre med å gjøre nettsiden enda bedre kjent både blant kommunens ansatte og lokalbefolkningen for øvrig i 2022.

- Helsefremmende arbeid for barn og unge

I 2021 har vi hatt fokus på å implementere de fire peilemerkene det har vært jobbet med på interkommunalt plan i et par-tre år:

- Det finnes ikke vanskelige barn, men barn som har det vanskelig
- Vi ser utvikling som en mulighet
- Vi vet at alt vi gjør påvirker den sammenhengen vi er en del av
- Vi utvikler løsninger i fellesskap

Vi har sammen med de andre kommunene i HBS-samarbeidet, jobbet med å videreutvikle nettsiden som beskriver peilemerkene; www.peilemerker.no. Dette er en nettside som viser hvordan peilemerkene kan knyttes opp mot det nye læreplanverket og ny rammeplan, samt hvordan man kan jobbe med å implementere peilemerkene i en faggruppe, en enhet, eller i kommunen totalt sett.

Gjerstad kommune åpnet i 2020 en utlånssentral. Vi har i 2021 fått friske midler til å kjøpe mer utstyr og videreutvikle utlånssentralen. Vi har hatt aktiv promotering både i barnehage og skole for å synliggjøre tilbudet.

Felles for de ovennevnte prosjektene er at arbeidet for det meste drives for midler søkt på gjennom ulike tilskuddsordninger.

Primæroppgaven til helsestasjon og skolehelsetjeneste er å drive helsefremmende arbeid. Det jobbes med plan og tiltak når det gjelder overvekt blant barn og unge, tjenesten følger opp enkelte, og dette er tverrfaglig jobbing. Siden høsten 2021 har det vært arbeidet med å etablere helsestasjon for ungdom, av skolehelsetjenesten i samarbeid med avdeling for psykisk helse i Helse og omsorg.

- Helsefremmende arbeid for den voksne befolkningen

Dette skjer i hovedsak i regi av lag og foreninger. Men kommunen via NAV, har et samarbeid med Idrettskretsen om aktiviteter gjennom satsingen «Aktiv på dagtid». Det har vært litt vanskelig å gjennomføre aktiviteter for voksne ild pandemien, men noe har vi likevel fått til i de periodene hvor restriksjonene har gitt rom for det.

2.1.2 Helse, rehabilitering og omsorg

Psykisk helse og avhengighet

- Psykisk helsearbeid og avhengighet – forebygging og individuell oppfølging

Psykisk helse og avhengighet har i 2021 tilbudt kontaktsenter som lavterskeltilbud to ganger per uke. Individuell oppfølging av spesialsykepleiere, veiledning og koordinering av tjenester mellom sykehus og kommunen. Det har vært et godt samarbeid blant annet med helsestasjons- og skolehelsetjenesten, NAV flyktningetjeneste og DPS (distriktpsikiatrisk senter).

Rehabilitering, aktivisering og omsorg

- Nødvendig helsehjelp og bistand i hjemmet

Økende arbeidsbelastning for enheten også i 2021 med fortsatt store utfordringer knyttet til pandemien, men det har nesten ikke vært noe reduksjon av tjenester.

Noen brukere har hatt hverdagsrehabilitering i hjemmet med oppfølging av et tverrfaglig team for eksempel etter et sykehusopphold.

Dagtilbud på omsorgssenteret ble utvidet med en dag per uke, når det var mulig med hensyn til smittevern.

Aktivitetssenter for mennesker med funksjonshemming var i daglig drift gjennom hele året til tross for strenge smitteverntiltak.

- Kvalitet og tjenesteutvikling

Gjerstad kommune er aktiv deltaker i flere samarbeidsordninger/prosjekter med sikte på kvalitets- og tjenesteutvikling:

- Helse- og omsorgslederforum
- E-helse og velferdsteknologi

- Prosjekt «bærekraftig helse og omsorgstjenester» Samarbeid mellom Østre Agder kommunene om felles innsatstrapp
 - Deltakelse i interkommunalt fagutvalg for Digitalisering i Østre-Agder
 - Interkommunalt læringsnettverk «Sammen om kvalitet og forbedring» (videreføring av «Gode pasientforløp»)
 - Saksbehandlerforum
- **Kompetanse og rekruttering**
Videreutdanning for sykepleiere i avansert kartlegging og oppfølging av pasienter i kommunehelsetjenesten finansiert med midler fra statsforvalteren. Kommunens stipendordning til videreutdanning har også blitt brukt i 2021.
Alle ansatte tilbys e-læringskurs på forskjellige fagområder.
Kommunen satser aktivt på lærlinger og er med i prosjektet «Menn i helse»
Enheten tilbyr rekrutteringsstillinger til studenter. Satsing på heltidsstillinger ved nyansettelser.

Hovedutfordringer

En av Gjerstads hovedutfordringer fremover er demografien med økt andel av eldre over 67 år. Det vil være knapphet på kvalifisert helsepersonell i fremtiden, og fokuset må være å dreie tjenestetilbudet fra institusjon til hjemmebaserte tjenester, jobbe mere forebyggende, samt avklare befolkningens forventninger til tjenestene. Velferdsteknologi er i større grad tatt i bruk som supplement i tjenestene for å sikre befolkningen trygghet til å kunne bo i egen bolig lenger. Andre hovedutfordringer handler om oppvekst- og levekårsforhold slik som økonomiske forhold, boforhold og arbeidsplasser. Andre utfordringer kan være få sosiale møteplasser, lav organisasjonsdeltakelse, mangel på fysisk aktivitet eller bruk av tobakk og rusmidler.

2.2 Oppvekst og utdanning

2.2.1 Oppvekst

Gjerstad kommune bruker kommunedelplanen for oppvekst og utdanning aktivt som styringsverktøy i fokusert og tverrsektoriell innsats med utvalgte viktige utfordringer innen oppvekst og utdanning. Denne planen skal revideres med oppstart i 2022.

Planen konkretiserer at delmål og tiltak som iverksettes skal ivareta;

- Tidlig innsats, forebygging, folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter.
- I tillegg settes det fokus på et målrettet arbeid for å bryte med negative handlingsmønstre.

Gjennom et helhetlig perspektiv på oppvekst og utdanning jobber vi for å legge til rette for gode oppvekstvilkår og opplæringstilbud for barn og unge, på formelle og uformelle opplæringsarenaer.

Arbeidet innen oppvekst og utdanning i Gjerstad preges av fokus på folkehelse, tidlig innsats, gode overganger mellom barnehage – barnetrinn – ungdomstrinn – videregående skole og at unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring.

Hovedutfordringer

Forskning viser at årsaken til frafallet i videregående skole starter allerede i barnehagen. Det er derfor nyttig å fokusere på tidlig innsats, i tillegg til å sette inn tiltak for å øke kvaliteten på tilbudet barna får.

Hovedtiltak

- Fremme helse, trivsel og læring gjennom tidlig innsats.

- Barn og unge i Gjerstad får hjelp til å utvikle god selvfølelse, et bedre selvbilde og det å ta ansvar for egne valg.
- Systematisk arbeid med videreutvikling av voksenrollen i møte med barn og unge.
- Livsmestring er et sentralt begrep i planverk for både skole og barnehage, og tillegges sterk vekt.
- Verdibaserte refleksjoner og diskusjoner knyttet til synet på barn og unge, og synet på hva som er gode læringsstrategier.
- Delta i program som er med på å gi barn og unge i familier med dårlig råd muligheter for opplevelser på lik linje med barn på samme alder.
- MOT- etter skoletid, tilbud til ungdom hver torsdag mellom høstferie og påske. Samarbeid mellom enheter i kommunen, men også en arena der vi kan samarbeide med lokale lag og foreninger.

2.2.2 Utdanning

Barnehage- og skoleutvikling med fokus på tidlig innsats, skole/barnehage-hjem samarbeid og lærende nettverk er i fokus.

Barn og unge i Gjerstad skal vokse opp i et godt psykososialt miljø, som legger grunnlag for bedre læringsmiljø og økt læringsutbytte. Trygge barn lærer best.

Hovedutfordringer

For å sikre at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring er det nødvendig å planlegge oppvekst- og utdanningsforløpet slik at det gir helhet og sammenheng helt fra barnehage til videregående skole.

Hovedtiltak

- Tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet i kommunen.
- Systematisere og styrke skole/barnehage-hjem samarbeidet.
- Videreutvikle samarbeidsarenaer på tvers av enheter.
- Fokus på videreutvikling av gode overganger på ulike tidspunkt i barn og unges liv.
- Elevundersøkelse og foreldreundersøkelse gjennomføres, samt brukes sammen med resultater fra nasjonale prøver for utvikling av skolen, og tilpassing av undervisningen.
- Jobbe strukturert for utvikling av god klasseledelse/pedagogisk ledelse i barnehagen.
- Kontinuerlig arbeid med å utvikle sosial kompetanse og kommunikasjonsferdigheter som gjør barn og unge trygge i samspill med andre.
- Sette inn nødvendig ekstra støtte på et tidligst mulig tidspunkt.
- Benytte ressursteam som en arena for helhetlig tenking og koordinerte tiltak.
- Gjerstad er en BTI-kommune (Bedre Tverrfaglig Innsats), og deltar i en rekke prosjekter knyttet til å skape et bedre tverrfaglig samarbeid. Dette arbeidet er samlet under en felles satsning som heter «Vi bryr oss - SAMMEN for barn og unge i Gjerstad kommune».

Barnehagene og skolen i Gjerstad kommune skal fortsatt ha fokus på realfag i opplæringen.

I 2021 var skolens satsningsområder arbeid med fagfornyelsen og lokale fagplaner. Som en del av dette arbeidet har enheten gjennom desentralisert kompetanseheving, som er et samarbeid med Universitetet i Agder, jobbet med varierte arbeidsmetoder, elevmedvirkning og vurdering.

Barnehageenheten har gjennom hele 2021 arbeidet videre med implementering av rammeplan og dens ulike deler. Barnehageloven har fått nye viktige paragrafer, som blant annet innebærer en lovfestet rett til et mobbefritt barnehagemiljø, en tilsvarende lov som skolens paragraf 9a. Fokusområder har vært et inkluderende lekemiljø for alle barn, og en videreutvikling av voksenrollen i dette arbeidet. Barnehagene har deltatt i østre Agders kompetansesatsing kalt regional kompetansesatsing. Renstøl barnehage har deltatt i modulen Flerkulturelle barn, Alvhøim

barnehage i modulen Digitale verktøy i barnehagen. Barnehagene støtter hverandre på tvers med ny kunnskap om ulike tema.

2.3 Senterutvikling

Arbeidet med en tydelig og praktisk rettet strategi for senter- og næringsutvikling har stor sammenheng med boligutvikling. Vi ser dette i sammenheng, og har begynt arbeidet med å få inn strategiske overordnede grep rundt dette, i kommuneplanen som er under revidering/justering.

Hovedmål

Kommunen skal legge til rette for en bærekraftig utvikling av og langsiktig vekst på Brokelandsheia som kommunesenter, med spesielt fokus på næringsutvikling, i kombinasjon med boligutbygging og allsidige møteplasser, og Kirkebygda som lokalsenter, med fokus på boligutvikling og gode møteplasser.

Måloppnåelse

Opparbeiding av gode møteplasser ligger i kommunens planverk, men er enda ikke realisert i vesentlig grad. I områderegulering for Brokelandsheia, vedtatt i 2013, er det definert et Stortorg med generasjonsoverskridende funksjoner, som ikke er effektivt. I 2021 ferdigstilte vi første del av Sansegata på Brokelandsheia, finansiert av eksterne midler. Sansegata ligger som en del av Utviklingsplanen for Brokelandsheia, vedtatt 2009.

Det jobbes aktivt innenfor alle delområdene på Brokelandsheia med å få på plass planlagte etableringer og bearbeide aktuelle nye aktører, samt å styrke eksisterende næringsvirksomheter, så langt det har vært mulig med den usikkerhet planene for ny E18 har skapt. Kommunen har i 2021 hatt fokus på å være en pådriver for videreutvikling.

Vi har i 2021 jobbet med å se nærings- og boligutvikling i sammenheng. Vi har sett på områder for videre utvikling i og rundt Brokelandsheia, og jobbet med en fremdriftsplan for prioriterte arealer og oppkjøp.

Det har i lengre tid vært jobbet med å få på plass en næringsforening, uten å komme i mål. I slutten av 2020 ble næringsforeningen etablert, men pga. korona-situasjonen har arbeidet ikke kommet skikkelig i gang i 2021. Kommunens rolle vil være å veilede, støtte og sitte som sekretær i en oppstartsfasen. Målet er å få næringsforeningen opp og gå i løpet av 2022.

Utbyggingen av infrastruktur og tilrettelegging av flere tomter i et nytt boligområde på Mostad; Enghola, ble ferdigstilt i 2019. I 2020 ble første boligkompleks ferdig planlagt, og i 2021 stod både ny tremannsbolig og ny lekeplass/grøntområde ferdig.

Glimmeråsen er kjøpt opp av en privat utbygger. Arbeidet med opparbeiding av infrastruktur og tilrettelegging av tomter i boligområdet er godt i gang. Flere leiligheter er allerede solgt.

Kommunen har siden 2017 hatt en ordning med julegaveønsker, hvor anonyme ønskelapper har blitt hengt opp på juletreet både på Brokelandsheia og ved Almestaua, ordningen har vært en suksess. I 2021 samarbeidet kommunen med frivilligsentralen om det praktiske rundt julegaveønskene.

- **Mål delvis nådd. Dette er et kontinuerlig arbeid.**

Mål

Næringsetablering bør til en viss grad styres for å sikre et levende sentrum med handel, offentlige tjenester, kulturaktiviteter og alt som hører med til et godt "landsbyliv".

Måloppnåelse

Kommunen har et konstant fokus på hva de forskjellige områdene på Brokelandsheia skal benyttes til, iht. områdereguleringen for Brokelandsheia. Videre har kommunen ved kontakt med investorer/etablerere hatt fokus på at en tilbyr tomter tilpasset den virksomheten de ønsker å etablere, i tråd med reguleringsplan.

Det har vært jobbet med å etablere en samling av spissede enkeltmannsforetak i Østre Agder Sparebanks lokaler, sammen med aktører som allerede er etablert der, og banken selv. Et prosjekt som har fått navnet «Kontorfelleskapet». Arbeidet her er mer eller mindre klart for å kjøres ut, men har blitt skjøvet litt på pga. Covid-19.

- **Dette blir jobbet med kontinuerlig.**

Mål

Komplementerende næringsbedrifter bør oppsøkes og fristes til å etablere seg på Brokelandsheia.

Måloppnåelse

Næringssjefen arbeider fokusert med nyetableringer, gründervirksomhet og oppfølging av eksisterende næring. I møte med interessenter og mulige næringsetablerere har kommunen som mål å være åpen for alle typer næringsetableringer. Det er gitt sterke politiske signaler på at ingen skal ekskluderes. Samtidig jobbes det med en strategi for hvordan og hvem en skal henvende seg til direkte for å få til en god næringsmikse.

2021 har vært et utfordrende år med hensyn til næringsetablering, med den usikkerheten som har vært rundt ny firefelts E18 gjennom Brokelandsheia og Covid-19. På tross av dette jobbes det fra flere aktører med å få på plass nye ladestasjoner på begge sider av E18, på Brokelandsheia.

- **Mål delvis nådd, men vil bli jobbet med kontinuerlig fremover.**

2.4 Befolkningsutvikling

Mål

Gjerstad kommune skal ha en netto befolkningsvekst i kommuneplanperioden der barnefamilier og yngre, arbeidsføre mennesker i alderen 20-55 år utgjør grunnlaget for dette.

Måloppnåelse

Det er satt på politisk dagsorden å jobbe med å få til en positiv befolkningsutvikling, men tallenes tale viser at befolkningstallet i 2021 tilnærmet er på status quo (svak nedgang fra 2430 pr. 1.1.21 til 2427 pr. 1.1.22, tall fra SSB).

- **Mål ikke nådd, og det må jobbes kontinuerlig med å finne og iverksette de riktige virkemidlene/tiltakene.**

Mål

- Være en kommune med bosteds-, bedrifts- og besøksattraktivitet, i samspill med de andre kommunene i Østre Agder.
- Prioritere, og forsterke regionalt samarbeid for å skaffe flere arbeidsplasser i et felles arbeidsmarked – fortrinnsvis kompetansearbeidsplasser
- Når det gjelder næringsutvikling, skal Gjerstad kommune bidra til økt verdiskapning og vekst gjennom koordinering av offentlige og private interesser, samt bidra til et godt samarbeid regionalt, på tvers av kommunegrenser (jf. Strategisk næringsplan for Østre Agder 2015-2020).

Måloppnåelse

Det direkte næringsarbeidet håndteres av næringsmedarbeidere i hver enkelt kommune. Gjennom samarbeidet i Østre Agder løftes satsinger og problemstillinger som det er hensiktsmessig å forsøke

å løse felles. Østre Agder næringsforum er en arena for erfaringsutveksling og utvikling av kunnskap, men også en god møteplass hvor eksterne aktører har møtt for å orientere og diskutere sine satsninger med alle næringsjefene i Østre Agder.

Regionalt næringsfond for Østregionen har hatt en jevn strøm av kvalifiserte søknader fra Gjerstad også i 2021. I tillegg har det kommet ekstraordinære midler i forbindelse med Covid-19, som har hatt til hensikt å støtte opp næringsbedrifter som har lidd store tap under pandemien.

- **Mål delvis nådd – det jobbes kontinuerlig med dette.**

Mål

Gjerstad kommune skal til enhver tid ha et godt og variert tilbud av boliger og boligtomter i tilknytning til både Brokelandsheia og Kirkebygda.

Måloppnåelse

Arbeidet med utvikling av infrastruktur for boligfeltet på Mostad ble slutført i 2019. Arbeidet med en markedsføringsstrategi er påbegynt og fysisk og digitale «salgsprospekter» er etablert. Boligfeltet på Glimmeråsen er kjøpt opp av en privat aktør og utbyggingen av infrastruktur er godt i gang.

Det er fortsatt ledige boligtomter på Lindvollheia. Kommunen har sett en økende interesse for småbruk blant yngre og barnefamilier. Flere småbruk har fått nye eiere de siste årene.

- **Mål delvis nådd, men dette er kontinuerlig arbeid.**

Mål

Realisere Brokelandsheia som regionalt knutepunkt for vei og jernbane på Agder.

Måloppnåelse

Brokelandsheia som regionalt knutepunkt for vei og jernbane, jobbes det kontinuerlig med både administrativt og politisk, i forbindelse med nasjonal transportplan (NTP). Kommunen har etter at Agder ble en fylkeskommune, ikke hatt god nok dialog rundt arbeidet inn mot NTP i forbindelse med jernbaneutbygging og fokus på Grenlandsbanen. Planavdelingen i fylkeskommunen har blitt mer fjern for oss på kommunenivå, men vi ser en bedring fra 2020 til 2021.

Siden 2018-19 har det vært en pågående planprosess for ny firefelts E18 Grimstad-Bamble. Planlegging og utbygging skjer i regi av Nye Veier AS. Gjerstad kommune har deltatt i interkommunalt plansamarbeid sammen med kommunene Grimstad, Arendal, Tvedestrand, Vegårshei, Risør, Kragerø og Bamble, samt Agder og Vestfold/Telemark fylkeskommune, i 2021 for å utarbeide to reguleringsplaner; en for Grimstad-Arendal og en for Tvedestrand-Bamble. Første halvdel av 2021, var det mye misforståelser og dårlig kommunikasjon. Det endte opp med at reguleringsplanen som ble presentert for strekningen Tvedestrand-Bamble fikk mange innsigelser og listene på høringsuttalelsene fra kommunene var lange. Høsten 2021 tok NV et skritt tilbake og bestemte seg for å utrede en ny linje, mer i tråd med eksisterende linje, for å se på muligheten for større grad av gjenbruk, i et miljøhensynsmessig perspektiv.

- **Temaet vil bli jobbet med inntil målet er realisert.**

Mål

Sikre at kommunens tjenester har god kvalitet og godt omdømme gjennom kompetente ledere og tjenesteytere, forutsigbarhet, effektivitet og samhandling.

Måloppnåelse

Dette jobber kommunen kontinuerlig med. For å mestre nåværende og fremtidige utfordringer, er det særlig lagt vekt på å videreutvikle et tettere samarbeid på tvers av alle enheter. Noe av dette arbeidet ivaretas gjennom kommunens koordinerende gruppe som har utvidet ansvar og

sammensetning fra 2019, dette særlig innenfor helse, omsorg, velferd, levekår og folkehelse. Arbeidet i denne gruppen har ikke funnet sin endelige form i 2021, spesielt siden diskusjon og nytenkning om koordinering mellom enheter/fag egner seg bedre når fysiske møter igjen kan gjennomføres.

- **Mål delvis oppnådd, men jobbes kontinuerlig med.**

Mål

Befolkningen skal ha tilgang på et allsidig kultur- og aktivitetstilbud i kommunen og regionen.

Måloppnåelse

I reisetid er det bare 45 minutter mellom Gjerstad og profesjonelle kulturtilbud, teater og konserter i Arendal kulturhus, kulturhuset i Drangedal og Ibsenhuset i Skien, og bare en halvtime til Riksteater- og kinoforestillinger i Risør og Kragerø. Det er dessuten kun 50 minutter med toget til Bø, som byr på en mengde kulturtilbud på flere arenaer. Gjerstad kommune har ellers et allsidig og attraktivt kulturtilbud med Gjerstad Live, Brokelandsheiadagene, Møllafestivalen, kulturkvelden i november, Movemberkonserten, kirkekonserter, flere sports- og idrettsarrangement og andre større og mindre arrangement i de lokale foreningenes regi, i et normalår. Dessverre har det blitt mye mindre av disse tingene ilt 2021, pga. Covid-19, men noe har blitt gjennomført sommer og tidlig høst, slik som Brokelandsheiadagene, Gjerstad LIVE og kulturkvelden. De andre lokale arrangementene har måttet avlyses pga. pandemien.

I det daglige, året igjennom, har Gjerstad kommune vel 60 forskjellige aktivitetstilbud av ulik karakter, fra menighetsforeninger til kunst, idrett, motorsport, friluftsliv, velforeninger, veldedighet og musikktilbud, med stort og smått. Det har vært noe mindre aktivitet i 2021. pga. pandemien, men alt for barn og ungdom har stort sett gått som normalt, da Gjerstad har vært forunt med lite smitte ilt året.

I plan for oppvekst og utdanning og plan for helse og omsorg, er det satt fokus på at alle barn skal få reell mulighet til å delta på minst én fritidsaktivitet. Dette arbeidet har man i 2021 jobbet godt med, gjennom;

- «Ung aktiv», som nå har blitt en del av kommunens ordinære drift.
- MOT etter skoletid, som er i stadig utvikling, i samarbeid med flere aktører.

Fra 2019 har vi koblet Trivselslederne (ungdommer på skolen som bli kurset til å være aktivitetsledere for andre ungdom) på MOT etter skoletid. Dette arbeidet har fortsatt i 2020 og 2021, men har blitt justert litt i tråd med kohorter, og dermed en litt annen organisering klassevis, både i skoletiden og på MOT etter skoletid.

I 2020 kom det på plass en utlånssentral for utstyr til div. aktiviteter. Denne er oppgradert og videreført i 2021.

- **Målet delvis nådd.**

2.5 Arbeid med kommunal planstrategi

I plan- og bygningsloven (PBL), er det bestemmelser om hvordan kommunen skal organisere og følge opp sitt planansvar. Kommunestyret skal utarbeide og vedta kommunal planstrategi for inneværende kommunestyreperiode.

Planstrategien er ikke en plan, men et strategidokument som skal få frem den politiske prioriteringen av planbehovet i kommunestyreperioden, og om kommunale planer eventuelt skal helt eller delvis revideres. Kommunestyret vedtok 29.10.20 den kommunale planstrategien for perioden 2020-24.

Hovedfokus i inneværende planperiode er:

- å bedre levekårene gjennom tidlig innsats på områdene oppvekst, utdanning, omsorg og helse.
- å skape godt omdømme og tiltrekke flere innbyggere gjennom å være attraktiv som bokommune, og ha tjenester med kvalitet som er tilpasset innbyggernes behov.
- å øke næringsattraktiviteten gjennom nærings- industri- og senterutvikling knyttet til Brokelandsheia og regionen.

Arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel og oppdatering av samfunnsdelen har pågått i 2021, og vil være klar for politisk behandling 2022.

Arbeidet med Handlingsplan mot vold i nære relasjoner ferdigstilles 2022.

Mye arbeid og møtevirkosomhet for kommunen i forbindelse med planlegging av E18 Dørdal-Tvedestrand, har medført at både kommuneplanarbeidet og utarbeidelse av noen andre planer, har blitt forsinket.

Gjerstad kommune vil fortsatt ha en pragmatisk tilnærming i alt planarbeid, ved å utarbeide praktisk rettede og anvendbare planer, heller enn omfangsrrike og detaljerte dokumenter som ikke blir lest.

3. Fagområder direkte under kommunedirektøren

3.1 Barnehagemyndighet og skoleeier

Gjerstad kommune legger vekt på å være en synlig, bevisst og ansvarlig barnehageeier, barnehagemyndighet og skoleeier, både administrativt og politisk.

Barnehage- og skoleeier følger aktivt opp kvaliteten i barnehage/skole, og har klare og ambisiøse mål for barnehage/skole i utvikling. Barnehagen og skolen i Gjerstad skal fremme mestring, læring og utvikling for alle.

Kommunen har skolefaglig rådgiver i 30% stilling, denne stillingen er også tillagt oppgaven som SLT-koordinator (Samordning Lokale forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet).

Kommunen deltar i Østre Agder Oppvekstforum, som også fungerer som styringsgruppe for IKT-utvikling i oppvekstsektoren for medlemskommunene i IKT Agder. Det er også etablert fagnettverk for barnehage i regi av Østre Agder-samarbeidet.

DEKOMP: Gjennom samarbeid i Østre Agder Oppvekstforum er det i gang et arbeid rundt kontinuerlig kompetanseutvikling. Gjerstad kommune hadde samarbeid med UiA (Universitetet i Agder) gjennom hele 2021 og fokus har vært arbeid med fagfornyelsen og lokale fagplaner. Som en del av dette arbeidet har enheten jobbet med varierte arbeidsmetoder, elevmedvirkning og vurdering.

REKOMP: Regional ordning som skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Ordningen for kompetanseutvikling skal stimulere til godt samarbeid mellom barnehagemyndighetene, barnehageeiere, universiteter og høyskoler, fylkesmennene og andre aktører.

Sentrale punkt i ordningen er:

- Barnehagen vurderer sitt behov for kompetanseutvikling
- Samarbeidsfora utvikler en langsiktig plan for kompetanseutvikling, basert på behovene i regionen.
- Kompetanseutviklingsplanen gir en felles retning og større forutsigbarhet for barnehager, eiere, universiteter og høyskoler, og andre aktører.
- Aktørene bidrar til samskaping og gjensidig læring som endrer praksis
- Universiteter og høyskoler får en mer praksisnær kompetanse.

Gjerstad kommune deltar i fagnettverket for barnehage, som består av representanter fra alle kommunene i Østre Agder, i tillegg til at kommunens representant bidrar inn i en arbeidsgruppe spesielt knyttet til utviklingen av regional ordning for kompetanseutvikling. Barnehagene i Gjerstad startet på hvert sitt konkrete kompetansehevingsprosjekt høsten 2021. Alvheim barnehage jobber med Digital praksis i barnehagen, og Renstøl barnehage deltar på en modul kalt Flerkulturelle barn. Ved at begge barnehagene deltar på hver sine moduler, tilegner kommunens barnehageenhet seg som helhet, mye ny kompetanse.

Abel skole er med på kompetanseheving gjennom DEKOMP. Abel skole har gode administrative systemer for elektronisk kommunikasjon med foresatte når det gjelder beskjeder og varslingsrutiner.

I barnehageenheten ble Vigilo som kommunikasjonsplattform mellom hjem og barnehage innført i 2020. Dette systemet dekker alle administrative behov på kommunens forvaltningsnivå og i barnehagen.

Barnehagemyndigheten har ikke gjennomført tilsyn med barnehagene i 2021, dette året har oppfølgingen vært foretatt gjennom jevnlig dialog med barnehagens ledelse.

3.2 Samfunnsmedisin

Kommuneoverlegen skal ivareta lovkrav innen visse samfunnsmedisinske områder.

På grunn av pandemisituasjonen i 2021 har den alt overveiende del av kommuneoverlegens kapasitet vært benyttet til svært omfattende smittevernfaglig arbeid, smittesporing når det har vært smittetilfeller i kommunen og utstrakt rådgivning overfor kommunens innbyggere, tjenesteenheter og næringsliv.

Tormod Akeren sluttet som kommuneoverlege i november 2021. Inntil videre er Trygve Aanjesen engasjert som kommuneoverlege.

Smittevern

- Kommunen skal, ved hjelp av smittevernplan og konkret smittevernarbeid, jobbe for å redusere risiko for at Gjerstads befolkning blir smittet av farlige sykdommer.

Medisinskfaglig rådgivning

- Kommunen skal kunne gi råd i spørsmål med helsetilknytning både overfor innbyggerne, og overfor egne kommunale virksomheter.

De andre arbeidsområdene innen samfunnsmedisin i Gjerstad har i 2021 ikke kunnet gjennomføres i like stort omfang som ellers:

Miljørettet helsevern

- Kommunen jobber for å ha oversikt over de faktorer i miljøet som påvirker befolkningens helse. Der det fremkommer forhold ved miljøet som kan ha negativ innvirkning på befolkningens eller enkeltpersoners helse, skal kommunen søke å iverksette tiltak som kan fjerne eller redusere den negative helseeffekten.
- Det føres tilsyn med miljørettet helsevern i skoler og barnehager, for å sikre best mulig arbeidsmiljø for elever og barnehagebarn.

Deltakelse i interkommunale fora

- Gjerstad kommune deltar i samfunnsmedisinsk faggruppe, som har rådgivende funksjon i helsespørsmål overfor alle kommunene i Østre Agder.

3.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen skal ivareta befolkningens sikkerhet gjennom forebyggende arbeid og beredskap. Når kriser eller katastrofer inntreffer skal kommunen iverksette tiltak for å beskytte befolkningen og sørge for å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner.

Krise- og beredskapsarbeid har vært prioritert i Gjerstad kommune i 2021, og de fleste planlagte aktiviteter i henhold til årshjul for beredskapsarbeid er gjennomført. Pandemisituasjonen har preget beredskapsarbeidet, og det har gjennom store deler av 2021 vært holdt ukentlige kriseledelsesmøter, hvor kriseledelsen har vært utvidet med alle enhetslederne, næringssjef, hovedtillitsvalgt og hovedverneombud.

Det har ikke vært gjennomført møte i kommunens beredskapsråd i 2021, men formannskap og kommunestyre er holdt løpende orientert om arbeidet med håndtering av pandemisituasjonen.

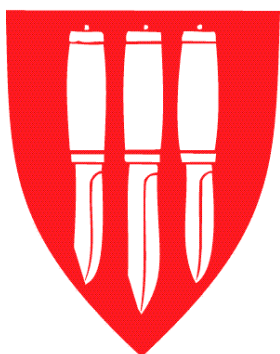
Gjerstad kommunes overordnede beredskapsplan er revidert i 2021, dette gjøres minimum en gang årlig, beredskapsplaner for barnehage, skole og pleie og omsorg revideres også årlig. Andre underliggende planer revideres også jevnlig. Både overordnet beredskapsplan og helhetlig ROS-analyse har vært behandlet politisk i 2021. Alle som har en rolle i beredskapsarbeidet i Gjerstad kommune er kjent med kommunens planer og sin rolle/oppgaver.

Kommunen har et system for SMS-varsling av befolkningen i kritesituasjoner (Varsling24), varsling kan ved behov iverksettes for hele eller deler av kommunen. Samme systemet benyttes ved andre behov for å informere raskt, som for eksempel ved vannledningsbrudd, og det har også vært brukt i forbindelse med vaksineringsen mot Covid-19 som har vært gjennomført i 2021.

Det som er og blir en utfordring for kommunen er korte eller lengre strømbrudd. Spesielt gjelder det for øvre del av kommunen. Leveringssikkerhet for strøm er et tema som kommunene, ikke minst som eiere i Agder Energi, må sette på dagsorden i enda større grad fremover. Dette blir bare mer og mer aktuelt ettersom velferdsteknologiske løsninger tas i bruk i omsorgstjenestene i større grad fremover.

Hvert år gjøres noen investeringer som bedrer kommunens evne til å håndtere ulike kriser. I 2021 ble midlene benyttet til direktealarmering av lagerbygget, vannbehandlingsanlegget, Sunde renseanlegg, samt anskaffelse av ny tilhenger til beredskapssituasjoner og for å hurtig kunne flytte småmaskiner.

4. Kommuneorganisasjonen

Gjerstad kommune er bygdas største arbeidsgiver. Organisasjonen hadde pr. 31.12.2021 en flat struktur i to nivåer med kommunedirektøren som kommunens øverste leder og 6 enheter med hver sin enhetsleder, samt staben.

4.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid

Antall ansatte, heltid og deltid:

Tabellen som viser antall stillinger, ansatte og årsverk gir et øyeblikksbilde av bemanningen, og gjenspeiler ikke en økning eller en reduksjon gjennom hele året. Tabellen viser stillinger, ansatte, heltid og deltid pr. 1.12.2021.

Tabell 9a Heltid- og deltid i Gjerstad kommune. Kvinner og menn.

Antall stillinger, ansatte og årsverk. Tall per 01.12.2021. Kilde: KS' PAI-register

Sektor	Heltid/deltid	Stillinger			Ansatte			
		Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren	Gjennomsnittlig størrelse på stilling	Andel av ansatte i sektoren	Stillingsstørrelse per ansatt	Ansatte	Årsverk
Alle	Alle	299		75%		84%	265	224
	Deltid	171	57%	56%	44%	64%	116	75
	Heltid	128	43%	100%	56%	100%	149	149
Administrasjon	Alle	12		74%		74%	12	9
	Deltid	6	50%	48%	50%	48%	6	3
	Heltid	6	50%	100%	50%	100%	6	6
Undervisning	Alle	55		77%		85%	50	42
	Deltid	29	53%	57%	38%	60%	19	11
	Heltid	26	47%	100%	62%	100%	31	31
Barnehager	Alle	32		82%		87%	30	26
	Deltid	12	38%	51%	27%	51%	8	4
	Heltid	20	63%	100%	73%	100%	22	22
Helse/pleie/omsorg	Alle	180		75%		80%	168	135
	Deltid	109	61%	58%	55%	64%	92	59
	Heltid	71	39%	100%	45%	100%	76	76
Samferdsel og teknikk	Alle	16		55%		80%	11	9
	Deltid	13	81%	45%	45%	56%	5	3
	Heltid	3	19%	100%	55%	100%	6	6
Annet	Alle	4		75%		100%	3	3
	Deltid	2	50%	50%				
	Heltid	2	50%	100%	100%	100%	3	3

En ansatt kan ha flere stillinger. Om en ansatt har stillinger i flere sektorer, vil vedkommende telles i hver av disse sektorene. Derfor kan summen av ansatte over sektorene være høyere enn antall ansatte.

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antallet ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger i sektoren, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

Kommunens fremste mål skal være å yte gode tjenester for kommunens innbyggere så langt det er mulig innenfor det økonomiske handlingsrommet som kommunen har.

En forutsetning for at tjenestene skal bli gode, er at kommunen til enhver tid har ansatte som

innehar den nødvendige kompetanse for å levere gode tjenester, gjennomføre tiltak og drive videreutvikling av organisasjonen og tjenestene.

Gjerstad kommune skal ha en personalpolitikk som gir gode arbeidsvilkår for alle ansatte. Kommunens personalarbeid skal preges av et menneskesyn hvor respekt, sannferdighet, rettferdighet og klokskap gjelder.

Det er avgjørende at kommunen har tilstrekkelige ressurser til å kunne utføre personalarbeidet på en god måte og slik det er nedfelt i vedtatte planer. Bemanningen i staben er fremdeles på et særdeles lavt nivå, nettopp derfor må vi fortsette å arbeide effektivt og prioritere det viktigste.

Seniordagen ble arrangert, men medarbeiderdagen og felles julebord ble dessverre ikke arrangert i 2021 pga. koronasituasjonen.

Sykefravær

Gjerstad kommune har som mål å stabilisere sykefraværet på et lavt nivå. I HMS-handlingsplan for perioden 2017 – 2020 er målet mot slutten av perioden satt til 6,0 %. I hele 2021 ble det totale sykefraværet 10,53 %. Dette er en nedgang på 0,45 % fra 2020. Sykefraværet er høyere enn det oppsatte målet, men det jobbes godt i de enkelte enhetene med å redusere fraværet. Fravær i små enheter gir store utslag i statistikken.

Etter en lang koronaperiode bør det i 2022 utarbeides ny HMS-handlingsplan.

Sykefraværstatistikk	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Abel ungdomsskole	3,42					
Fiane skole	4,25					
Gjerstad skole	1,80					
Abel skole		4,62	2,63	8,38	6,98	6,93
Stab	8,63	4,47	4,03	1,95	0,38	0,66
Barneverntjenesten	11,15	8,71	6,72	5,85	8,27	7,84
Familiehuset	4,10	3,34	6,21	9,09		
Pleie og omsorg	8,26	6,72	10,70	7,30		
Helse og omsorg					15,82	12,75
Plan, næring og kultur	10,22					
Teknisk Drift	3,66					
Samfunnsenheten		6,10	2,71	6,40	6,77	8,38
NAV	3,76	1,66	2,52	2,97	5,46	10,17
Visedal barnehage	6,53	7,50	13,38	13,09	12,68	14,81
SUM	6,56	6,05	7,24	7,89	10,98	10,53

4.2 Likestilling og mangfold

Likestillingsarbeid i kommunene er nedfelt i Likestillingslovens- og diskrimineringsloven samt Arbeidsmiljøloven. Direkte- og indirekte diskriminering og trakassering er, ifølge disse lovene, forbudt. I Gjerstad kommune er administrasjonsutvalget likestillingsutvalg.

Som arbeidsgiver skal Gjerstad kommune arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i virksomheten. For at mangfoldstrategien skal bli fullstendig må likestillingsarbeidet omfatte alle områder, dvs. kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne, seksuell orientering, politisk syn, medlemskap i arbeidstakerorganisasjon og alder.

I personalpolitikken er hovedmålet at i Gjerstad kommune skal kvinner og menn ha like rettigheter og muligheter. Dette skal gjelde med hensyn til arbeids-, lønns- og utviklingsmuligheter. Stillingsannonser skal være kjønnsnøytrale, men prinsippet kan fravikes ved utlysning av stillinger der det er behov for positiv særbehandling. Hele stillinger skal være hovedregel i alle tilsetningsforhold (jfr. HTA). Det arbeides for å minske andelen av deltidsstillinger i alle yrkesgrupper. Målet er at alle ansatte i kommunen skal være fornøyde med sin stillingsstørrelse.

Kommunen skal tilstrebe å øke andelen kvinner på områder med lav kvinneandel og tilsvarende der det er lav andel av menn. Til alle stillinger som er ledige er praksis at det kalles inn kandidater av begge kjønn hvis de er kvalifisert for stillingen. Dette er spesielt viktig når det gjelder lederstillinger.

Tjenesteyting med ansatte i fulle stillinger, eller i store stillingsbrøker, vil føre til en mer effektiv drift, bedre opplevd kvalitet for brukerne, og et mer stabilt arbeidsmiljø.

Ansettelsesutvalget er ad hoc utvalg som består av enhetsleder, personal og en representant for den aktuelle fagorganisasjonen. Ansettelsesutvalget består av begge kjønn slik intensjonen er.

Pr. 31.12.21 var det 3 kvinner og 6 menn i kommunedirektørens ledergruppe.

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt *) og kjønn i Gjerstad kommune.

Tall pr. 1. desember i det enkelte år 2019, 2020 og 2021.

Tabell 10

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt *) og kjønn. I Gjerstad kommune. Tall pr. 1. desember i det enkelte år

Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Årstell 2019		2020		2021	
		Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	8	3,0	8	3,0	13	4,9
	Kvinner	3	1,4	4	1,9	9	4,2
	Menn	5	9,6	4	8,2	4	7,8
25 - 49,9%	Kvinner og menn	12	4,5	15	5,7	7	2,6
	Kvinner	10	4,6	13	6,1	7	3,3
	Menn	2	3,8	2	4,1		
50 - 74,9%	Kvinner og menn	54	20,1	37	14,1	40	15,1
	Kvinner	50	23,0	36	16,8	40	18,7
	Menn	4	7,7	1	2,0		
75 - 99,9%	Kvinner og menn	58	21,6	56	21,3	56	21,1
	Kvinner	55	25,3	53	24,8	53	24,8
	Menn	3	5,8	3	6,1	3	5,9
100%	Kvinner og menn	137	50,9	147	55,9	149	56,2
	Kvinner	99	45,6	108	50,5	105	49,1
	Menn	38	73,1	39	79,6	44	86,3

*) Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f. eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppen 50 - 74,9%. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Lønnsutvikling for fast- og timelønte hoved- og bistillinger i Gjerstad kommune.

Tabell 1

Lønnsutvikling for fast- og timelønte hoved- og bistillinger i Gjerstad kommune.

Tall pr. 1.12.2020 og 1.12.2021 basert på KS' PAI-register.

Kjønn	Månedsførtjeneste 2021	Grunnlønn 2021	Endring i månedsførtjeneste 2020-2021	Endring i grunnlønn 2020-2021	Ansatte 2021	Årsverk 2021	Endring i årsverk 2020-2021
Kvinner og menn	46.358	43.161	4,1%	3,7%	265	224	0,9%
Kvinner	45.364	41.876	4,0%	3,4%	214	177	-1,1%
Menn	50.080	47.976	3,7%	3,6%	51	47	9,0%

Lønnsforhold justert for ulike faktorer i Gjerstad kommune.

Tabell 3

Lønnsforhold justert for ulike faktorer. Gjerstad kommune.

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn. Tall pr. 1.12.2019, 1.12.2020 og 1.12.2021.

Justert for	Årstall					
	2019		2020		2021	
	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	91,0	88,2	90,3	87,5	90,6	87,3
Alder	91,0	88,2	90,3	87,5	90,6	87,3
Stillingsgruppe	99,1	98,2	98,4	98,4	97,7	97,2
Stillingskode	99,6	99,0	98,5	98,9	98,3	98,1
Utdanning	99,3	99,5	96,3	96,2	96,7	95,6

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg.

4.3 HMS-arbeid

Hver av kommunens 6 driftsenheter er definert som et eget verneområde med et valgt verneombud. Unntakene er Helse- og omsorg som har verneombud i institusjon, hjemmetjeneste, habilitering og psykisk helse og avhengighet samt Visedal barnehage som har verneombud på avdeling Renstøl og avdeling Alvheim. Barnehagen har også etablert et eget lokalt arbeidsmiljøutvalg. Kommunehuset er ett verneområde for stab og samfunnsenheten ekskl. deler av Teknisk drift. Hovedverneombud er valgt av arbeidstakerorganisasjonene i kommunen.

Hovedverneombud (HVO) og verneombud (VO) pr. 31.12.2021 er:

HVO Cathrine H. Teglverket	Helse og omsorg
VO Olav Engh	Abel skole
VO Helene Øygarden	Visedal barnehage, avdeling Alvheim
VO Astri Beate Eikeland	Visedal barnehage, avdeling Renstøl
VO Viktor Pedersen	Teknisk drift (Renhold og vaktmestere)
VO Kristin Schedin Halvorsen	NAV Gjerstad
VO Gøran Brovig Olsen	Kommunehuset (Stab og samfunnsenheten)
VO Hege Holte Ausland	Barneverntjenesten Øst i Agder
VO Zainab Yousefi	Helse og omsorg, institusjon
VO Janne Linn Mykland Haugen	Helse og omsorg, hjemmetjeneste
VO Camilla Lunden	Helse og omsorg, habilitering
VO Janne Svendsen	Helse og omsorg, psykisk helse og avhengighet

I henhold til vedtatt HMS-handlingsplan har enhetsleder og verneombud gjennomført årlig vernerunde innenfor sitt verneområde.

Vernerunden for 2021 var lagt opp som en elektronisk og en fysisk vernerunde for å kartlegge fysisk arbeidsmiljø. Dette resulterte i god deltakelse i enhetene. Oppsummering av innspill og merknader som kom frem i vernerundene på de enkelte arbeidsplassene dannet grunnlag for prioriteringene som ble presentert i kommunestyresak 21/61 HMS handlingsplan 2022.

Avtalen som Gjerstad kommune har med Falck Helse AS skal dekke behovet for råd og veiledning innen: Konflikthåndtering, dialogmøter, funksjonsvurdering, utvikling av forebyggende tiltak, fysisk arbeidsmiljø og ergonomi, kvalitetssystem iht. internkontrollforskrift HMS.

4.4 Internkontroll

For å dokumentere og følge opp arbeidet med HMS og kvalitet på tjenestene i kommunen, brukes det web-baserte verktøyet QM+. Via den enkeltes PC og kommunens hjemmeside kan ansatte nytte dette verktøyet for å finne aktuelt lovverk, rutinebeskrivelser, sjekklister mv, melde avvik eller komme med forslag til forbedringer.

Enhetene har vært aktive med å legge inn rutiner og utvikle nye meldingsskjemaer i internkontrollsystemet QM+ i 2021. Det er inngått felles avtale i IKT Agder samarbeidet om bruk av QM+ som internkontrollsystem.

4.5 Lønnsforhandlinger

Avtaleverket i kommunene har tre forhandlingshjemler:

- Kap. 3 som gjelder kommunens toppleder, enhetsledere, økonomisjef, enkelte andre ledere.
- Kap. 5 som omfatter andre ledere og enkelte fagstillinger.
- Kap. 4 som omfatter alle øvrige arbeidstakere.

I kap. 3 og kap. 5 skjer all lønnsdannelse lokalt. Disse kapitlene omfatter ca. 25 medarbeidere. I kap. 4 skjer lønnsdannelsen dels sentralt og dels lokalt ved at de sentrale parter avsetter en "pott" til lokale forhandlinger.

2021 var et hovedoppgjør og det ble forhandlet sentralt i kapittel 4 og lokalt i kapitlene 3, 4 og 5. Forhandlingene ble gjennomført i et godt samarbeidsklima med alle organisasjonene.

4.6 IKT/telefoni/bredbånd

Gjerstad kommune er en del av IKT Agder samarbeidet. Alle IKT-prosjekter som pågår i kommunen samkjøres og koordineres gjennom IKT Agder.

Det gjøres kontinuerlig utskiftninger av maskinparken. IKT Agder har gode rutiner for livsløp av hele maskinparken.

Gjerstad kommunes benytter den WEB-baserte sentralbordløsningen Mobilt Bedriftsnett. Dvs. at det kun benyttes mobiltelefoner innen telefoni. Det skal i 2022 innføres nytt sentralbord, som alle samarbeidspartene i IKT-samarbeidet kan benytte

Gjerstad kommune har siden 2014 søkt om midler til bredbåndsutbygging, og fått tildelt midler til mange prosjekter i Gjerstad. Kommunen er nå så godt utbygd med bredbånd at det nok ikke blir sendt flere søknader fremover. Dette er områder som leverandørene ikke kan bygge ut kommersielt på grunn av høye kostnader.

5. Økonomisk resultat

Kommunens økonomiske resultat i 2021 kan sammenfattes slik: (alle tall i 1000 kroner)

Alle tall i hele 1.000

	Regnskap 2021
Rammetilskudd	-119 624
Inntekts- og formuesskatt	-60 138
Eiendomsskatt	-7 147
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-30 491
Overføringer og tilskudd fra andre	-76 358
Brukerbetalinger	-5 601
Salgs- og leieinntekter	-17 841
Renteinntekter og utbytte	-4 616
Sum drifts- og finansinntekter	-321 816
Lønn og sosiale utgifter	209 163
Kjøp av varer og tjenester	57 324
Overføringer og tilskudd til andre	16 262
Renteutgifter og avdrag	29 677
Sum drifts- og finansutgifter ekskl. avskrivninger	312 426
Overskudd (netto driftsresultat)	-9 390

(Tabellen er en svært forenklet illustrasjon, og oppfyller ikke regnskapsforskriftens krav til oppsett. For en mer detaljert oversikt vises det til økonomisk oversikt i eget regnskapsdokument)

Overskuddet utgjør 2,96 % av sum driftsinntekter, mot et underskudd på 0,30 % året før. Kommunestyret har vedtatt at Gjerstad kommune skal ta sikte på et overskudd på minimum 1,75 %, og kravet er følgelig oppfylt i 2021.

Avvik mellom regnskap og budsjett kan sammenfattes slik:
Alle tall i hele 1.000

	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Avvik fra budsjett
Rammetilskudd og skatteutjevning	-119 624	-117 910	1 714
Inntekts- og formuesskatt	-60 138	-52 747	7 391
Eiendomsskatt	-7 147	-7 200	-53
Andre generelle driftsinntekter	-9 627	-9 990	-363
Renteinntekt og utbytte	-4 589	-2 002	2 587
Renteutgifter og avdrag	29 667	29 634	-33
Netto brukt / avsatt til bundne og ubundne fond	8 736	125	-8 611
Frie midler til fordeling drift	-162 722	-160 090	2 632
Stab	13 385	12 440	-945
Interkommunal barneverntjeneste	5 304	5 530	226
Helse og omsorg	70 111	64 320	-5 791
Abel skole	31 456	31 190	-266
Samfunnsenheten	12 869	11 740	-1 129
Visedal barnehage	13 517	13 820	303
NAV	9 967	14 960	4 993
Politisk virksomhet	2 175	2 190	15
Tilskudd livssynsorganisasjoner	1 090	1 090	0
Felles inkl. avsetning lønnsoppgjør	2 848	2 810	-38
Frie midler brukt til drift	162 722	160 090	-2 632
Udekket underskudd			0

(Tabellen bygger på data fra «Bevilgningsoversikt drift», men oppfyller ikke regnskapsforskriftens krav til oppsett. For en komplett oversikt henvises det til tabellene i eget regnskapsdokument).

Tabellen ovenfor sier ingenting om kommunens økonomiske resultat som sådan, og gjelder kun tilførsel og bruk av såkalt «frie midler». Enhetenes egne inntekter vises altså ikke her. Som det fremgår har tilførselen av frie midler vært om lag kr 2,6 mill. større enn forutsatt, samtidig som enhetene samlet har brukt tilsvarende mer av kommunens frie midler enn budsjettert.

Skatt og rammetilskudd

Rammetilskudd fastsettes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet før årets begynnelse, og utgjør slik sett et kjent beløp. Skatt er en noe mer usikker størrelse, og Gjerstad kommunes egne skatteinntekter var i 2021 om lag 14 % høyere enn budsjettert. I tillegg er det mottatt om lag 1,7 mill mer i skatteutjevningmidler enn budsjettert, da skatteinntekten på landsbasis også var svært god; faktisk hele 16,3 % høyere enn året før.

Renter og avdrag

Avdrag betales i henhold til kommunelovens bestemmelser, som angir at lån skal være nedbetales med like årlige avdrag innenfor investeringenes økonomiske levetid, altså den forskriftsbestemte avskrivningstiden.

Kommunens renteutgifter er de nærmeste årene relativt forutsigbare, da hovedtyngden av gjelden (kr 340 mill) er bundet til fastrentekontrakter med utløp i henholdsvis 2022, 2027 og 2030.

Premieavvik og disposisjonsfond

Akkumulert premieavvik utgjør ved utgangen av 2021 kr 39 mill, og er i sin helhet dekket opp ved eget fond for amortisering av premieavvik.

Generelt disposisjonsfond utgjør ved utgangen av 2021 kr 10,6 mill.

For en komplett oversikt over fondsmidler vises det til regnskapsdokumentet.

Finansielle måltall

Kommunestyret vedtok 30.04.2020 finansielle måltall for Gjerstad kommune, og måloppnåelsen i 2020 ble som følger:

	Mål	Resultat
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,75 %	2,96 %
Disposisjonsfond fratrukket akkumulert premieavvik i % av brutto driftsinntekter	5,00 %	3,33 %

Enhetenes resultater

Hva angår det interkommunale barnevernssamarbeidet er det verd å merke seg at tallene kun gjelder Gjerstads andel, og mindreforbruket tilhørende øvrige kommuner i samarbeidet er tilbakebetalt dem i forbindelse med regnskapsavslutningen.

Med unntak av Helse og omsorg har ingen enheter blitt budsjettmessig kompensert for merutgifter i forbindelse med Covid-19, selv om alle har hatt slike kostnader i varierende grad. Heller ikke er effekten av årets lønnsoppgjør kompensert. Sett i lys av dette må enhetene sies å ha vist en imponerende nøkternhet og budsjettstyring i 2021.

For øvrig vises det til enhetenes egne kommentarer hva angår avvik mellom regnskapsresultat og vedtatt budsjett.

6. Investeringsprogrammet

Prosjekt		Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Kommentar
0029	Salg næringstomter	35		Utgifter tilrettelegging for salg
0030	Tiltak vannbehandlingsanlegg	126	200	Slutført i henhold til plan
0380	Oppgradering veier	2 226	1 800	Strekning planlagt utført er gjennomført
0420	VA - Avløpsnett		200	Ikke påbegynt, jobber videre med tilkobling av flere husstander
0421	VA - Oppgradering vannledningsnett	71	500	Ikke påbegynt grunnet kapasitetsreduksjon, korona og sykemelding
1603	Beredskap	172	180	Slutført i henhold til plan
1611	Helse og omsorg - Utstyr og inventar	407	350	
1612	Boligfelt øvrebygda	1 417		Lekeplass og slutføring uteareal boligfelt Enghola - siste finish våren 2022
1635	Helse og omsorg - Velferdsteknologi	64	200	
1710	Kjøp av areal til bolig- og næringsformål	14 178	15 500	Inkludert kjøp av tidligere festetomter fra Opplysningsvesenets fond
1712	Bygging / kjøp utleieboliger	5 491	8 000	Tre boenheter i Enghola slutført
1815	Sansegate Brokelandsheia	47		I sin helhet finansiert ved bruk av bundet investeringsfond (eksterne øremerkede midler)
1900	Salg kommunale formålsbygg og boliger	57		Utgifter tilrettelegging for salg
1904	Rive gamle vannbehandlingsanlegg	107	500	Kun tilbudsgrunnlag ferdig. Omfattende kartlegging av mulig spesialavfall. Rives i 2022
2005	Helse og omsorg - Fasade og oppgradering utomhus	304	300	Delferdig grunnet budsjett. Ferdigstilles i 2022
2006	Glimmeråsen - Tiltatteltag tursti	3		Ferdig
2008	Brannstasjon	292	6 800	Kun planlegging er påbegynt
2012	Abel skole - Helsestasjon / skolehelsetjeneste	7 964	6 900	Ses i sammenheng med prosjekt 2108. Skilting gjenstår.
2014	Abel skole - Utstyr og læremateriell iht. fagfornyelsen	599	900	I hovedsak lærebøker
2024	Forebygging flom	163		I sin helhet finansiert ved bruk av bundet investeringsfond (eksterne øremerkede midler)
2100	Kommunestyresal, varmpumper og lyd-/ videoutstyr	277	150	Ferdig
2101	Helse og omsorg, lydskjerming/lydisolering	927	400	Ses i sammenheng med prosjekt 2113
2102	Helse og omsorg, innvendig lys til LED (energisparing)	352	500	Ferdig
2105	Lagertomt, gjerde og port	473	600	Noe gjenstår i 2022
2106	Varmesentral, utviklingsplan og forprosjektering	447	300	Rapport utarbeidet.
2107	Ombygging Gjerstadsenteret til kommunehus	70	1 200	Kun ett rom påbegynt i 2021
2108	Abel skole, overbygg trapp evt varmekabler		400	Ses i sammenheng med prosjekt 2012.Utført.
2109	Bobilparkering med fasiliteter	486	500	Utført i henhold til plan. Slutføring i 2022.
2110	Rensstøl barnehage, ventilasjon	169	400	Utført i henhold til plan
2111	Oppmålingsutstyr til bygge- og delesaker	156	250	Komplett utstyr innkjøpt
2112	Robotklippere til grøntområder	158	150	Innkjøp gjort i henhold til plan
2113	HMS-tiltak etter vernerunde, Helse og omsorg	400	900	Ses i sammenheng med prosjekt 2101
2114	Utredning oppvekstsenter		300	Utsatt til 2022.
2115	Oppgradering slamrist Sunde renseanlegg	544	650	Slutført i henhold til plan
2124	Abel skole, oppgradering styring varme og ventilasjon	766	500	Slutført i henhold til plan
2125	Solskjerming bibliotek og Hoppehagen	210	300	Slutført i henhold til plan
2235	Lindvollheia 2. byggetrinn - Salg tomter	17		Utgifter tilrettelegging for salg
Investeringer i varige driftsmidler		39 175	49 830	

Tabellen omfatter kun investeringsregnskapets utgiftsside. For en komplett oversikt inklusiv finansieringstransaksjoner vises det til regnskapet.

I all hovedsak lånefinansieres kommunens investeringer, dog med enkelte unntak. Det er ikke tillatt å lånefinansiere kjøp av aksjer og andeler, slik at egenkapitaltilskudd KLP i stedet er finansiert ved bruk av ubundet investeringsfond. I 2021 ble i tillegg kjøp av tidligere festede tomter fra Opplysningsvesenets fond finansiert ved bruk av ubundet investeringsfond.

Avdrag betales fra og med året etter at investeringen er foretatt, slik at driftsregnskapet inneværende år i liten grad påvirkes av investeringsnivået. Avdragsbelastningen de påfølgende år avhenger av hvilke typer driftsmidler man har investert i. Eksempelvis har IKT-investeringer kun 5 års avdragstid, mens institusjoner og administrasjonsbygg har hele 50 år.

7. Enhetene

7.1 Staben

Staben har mangeartede arbeidsområder som nødvendiggjør god kunnskap og kompetanse. Staben er bemannet med godt kvalifiserte medarbeidere som ivaretar sine oppgaver på en god og ansvarsfull måte.

7.1.1 Glimt fra virksomheten

I 2021 har ansatte i staben jobbet med videreutvikling av sentrale kjernesystemer som ble satt i drift 1.1.2020.

Ansatte har også jobbet med oppfølging av ny HR-portal. Løsningen ble satt i produksjon 1. januar 2020 og dekker områdene, personal, lønn, regnskap, budsjett, kompetanse og rekruttering. Hensikten med prosjektet er å få en bedre flyt i prosesser på disse fagområdene, og ta bort bruk av papirbaserte skjemaer. Det har vist seg at portalen gjør den jobben den skal, og det har i 2021 vært videreutvikling og forbedringer av systemene i IKT Agder fellesskapet. Ansatte har også jobbet med sak/arkiv system, som alle samarbeidspartene i IKT Agder benytter. Kompetansedelen av løsningen er ikke tatt i bruk enda.

Hjemmesiden er utstyrt med noen elektronisk skjema med id-pålogging der innbyggere/bedrifter f.eks. kan sende statistiske data som Gjerstad kommune trenger.

Under koronapandemien er kommunens hjemmeside og Facebook en viktig informasjons-kanal. Dette ble prioritert, og publikum har benyttet seg av dette.

7.1.2 Viktige hendelser/begivenheter i 2021

Staben har bidratt til videreutvikling av samarbeidet i IKT Agder for å vurdere tjenestoområder der man sammen kan sikre kvalitet og bedre ressursutnyttelse.

7.1.3 Måloppnåelse

Enheten har gjennom året bistått andre når det gjelder arbeidsmiljøtiltak og personalsaker/spørsmål. Dette arbeidet har fungert godt. De årlige samarbeidsmøtene har vært gjennomført med noen av enhetene i 2021.

Det har også i 2021 vært fokus på revisjon/oppgradering av reglementer og retningslinjer, noe som fortsetter i 2022. HR-portalene har fått mye fokus i 2021, og det har vært drevet opplæring i flere omganger. Opplæring vil det jobbes kontinuerlig med også i 2022.

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner er godt, det er konstruktive prosesser i de arenaer hvor arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjonene møtes.

Lønnsforhandlinger er gjennomført i tråd med god forhandlingsskikk og i et godt forhandlingsklima sammen med de ansattes organisasjoner.

Pensjonsleverandørene har bygget om sine løsninger slik at nesten alle søknader kan utføres av den ansatte selv. Pensjon er nå blitt et såpass komplekst emne at det er leverandørene som kan gi best råd direkte til ansatte.

Vernerunden i staben for 2021 ble gjennomført ved elektronisk gjennomgang, og fysisk der hvor dette var nødvendig.

I samarbeid med alle enhetene i kommunen jobbes det for at alle som ønsker det kan oppnå større stillingsstørrelse.

Stipendordningen er godt kjent, og mange har benyttet seg av muligheten til å søke og er blitt tildelt stipend. Det er staben sammen med kommunedirektøren som behandler stipendsøknadene.

Kompetanseplaner er ikke implementert i hele organisasjonen. Systematikk for dette var planlagt utviklet i ny HR-portal i 2020, men må skyves ut i tid.

Informasjon til politikere er god, og sendes ut så raskt som mulig.

Møteinnkallinger, sakslister og annen informasjon sendes elektronisk innen gitte frister. Dette fungerer godt. Det er fortsatt noen råd og utvalg som ikke har mulighet for å motta elektronisk informasjon.

Bruk av elektronisk informasjon er raskere og mer kostnadseffektiv.

Det har vært arbeidet kontinuerlig med bevisstgjøring av stabens ansvar for rydding og avlevering til vårt eget depot og til KUBEN. Her er et etterslep på avleveringen. Det arbeides kontinuerlig med å informere enhetene om arkivlovens krav.

Det er stadig flere fagsystem som blir godkjent fullelektronisk, dvs. uten papirarkiv.

Prioritering av arbeidsoppgaver internt gjøres slik at de viktigste kommer først, og staben sørger for overlappende kompetanse der det er mulig.

Kurs i aktuelle fagområder gjennomføres kontinuerlig, enten internt eller eksternt.

Straffeporto er blitt en utfordring på grunn av vekten på brevene. På grunn av fukt om vinteren sveller konvolutten opp og portoer blir for lav. Posten har dessverre ingen marginer på dette i sitt system.

Innfordringssystemet brukes effektivt, og det utføres renteberegning på alle restanser.

Tvangsinnfordring brukes når det er nødvendig.

Antall inngåtte eFaktura-avtaler på kommunale krav har økt.

Gebyrene er halvert fra statlige hold, noe som vil si en lavere inntekt på innfordringer.

Det er i 2022 sendt ut 12.600 fakturaer, hvorav 721 av disse var EHF (Bedrift), 7.455 til EF (Privat) og 4.343 var papir og avtalegiro samt 81 på E-post. Papirutsending har gått ned fra året før, og det er arbeidsbesparende og miljøvennlig.

7.1.4 Kommentarer til driften

Staben hadde et merforbruk på kr. 944.804,-. Driften av selve staben hadde et merforbruk på kr. 113.893,- som skyldes bl.a.lønnsoppgjøret og økte kontingentsatser. Det øvrige merforbruket skyldes i hovedsak økte utgifter til IKT Agder IKS og nedskrivninger av investeringer til gamle DDØ. Staben har mange fellesutgifter som går på tvers av enhetene.

Det har i 2021 pga. koronapandemien vært lite reiseaktivitet og da også lite utgifter til godtgjørelser som kjøring og overnatting. Teams har vært brukt veldig mye.

Grunnet lav bemanning er det utfordringer med hensyn til fleksibilitet og arbeidsoppgaver. Staben har utført mye arbeid med etableringen av blant annet ny HR-portal, og arbeidsmengden har i perioder vært meget krevende.

Sykefraværet i 2021 var:

Egenmeldt: 0.35%

Legemeldt 1-3 dager:	0,20 %
Legemeldt 4-16 dager:	0,58 %
Legemeldt > 16 dager:	0,00 %
Samlet:	0,66 %

Statistikk fra sak/arkiv-systemet:

Type	Antall 2020	Antall 2021	Kommentar
Nye saker	1.626	1.474	Byggesak, ansettelse, konsesjon/egenerklæring, delingssaker.
Inngående brev	2.655	2.432	Brev og E-poster
Utgående brev	1.746	1.629	
Politiske saksfremlegg	228	239	
Interne notater	1.239	1.351	X og N-notater
Innsynsbegjæringer	211	387	Kommer fra media og privatpersoner

7.1.5 utfordringer framover

Stabens utfordringer fremover vil i hovedsak være lav bemanning og redusert økonomi. Det er lite eller ingen muligheter for overlappning på fagfelt personal, lønn og regnskap/økonomi. Dette skyldes stort sett mangel på ressurser og fører til at vi er sårbare ved fravær.

Staben har et godt arbeidsmiljø og jobber aktivt for å videreføre dette.

7.2 Abel skole

Abel skole er opptatt av å være den gode skole der kunnskap og inkludering er viktig. I 2021 var skolens satsningsområder arbeid med fagfornyelsen og lokale fagplaner. Som en del av dette arbeidet har enheten gjennom desentralisert kompetanseheving, som er et samarbeid med Universitetet i Agder, jobbet med varierte arbeidsmetoder, elevmedvirkning og vurdering.

Dette er temaer valgt på bakgrunn av, og i forlengelsen av en ståstedsanalyse som ble gjennomført i personalet, samt resultatene på elevundersøkelsen. Med denne metodikken prøver enheten å imøtekomme utviklings- og forbedringsområder som samsvarer med skolens målsettinger og behov.

Enheten har også hatt fokus på felles verdier og praksis for å sikre arbeidet med en felles kultur fra 1.-10.klasse. På elevundersøkelsen viser resultatene at elevene opplever høy grad av felles kultur, rutiner og regler. Noe som er meget positivt.

Arbeidet med ny helsestasjons – og skolehelsetjeneste har pågått i 2021 og resultatet er blitt veldig bra. Den totale kompetansen og laget rundt barna i kommunen er ytterligere forsterket ved at også disse tjeneste nå er lokalisert på Abel skole.

Pr. 31.12.21 var det 270 elever på Abel skole. 35 elever benyttet seg av SFO.

7.2.1 Glimt fra virksomheten i 2021

Abelseminaret, vinnere av, sammen med ordfører Inger Løite

Mat og helse 9. trinn

Første skoledag

Leseprosjekt

7.2.2 Viktige hendelser/begivenheter i 2021

- Korona preget også hele skoleåret i 2021 i mer eller mindre grad. Det har vært ulike retningslinjer og endringene har kommet fort. Men på en merkelig måte er dette blitt den nye normalen og enheten har tilpasset seg de til enhver gjeldene retningslinjene.
- Enheten hadde et produktivt samarbeid med UIA og arbeidet omhandlet varierte arbeidsmetoder, elevmedvirkning og ulike former for arbeid med vurdering.
- Enhetens arbeid med digital kompetanse har vært utviklet ytterligere, og skolens undervisningspraksis er blitt mer variert som en følge av dette.
- Personalet har vist en unik evne til endringsvilje og vært fantastiske i nok et krevende år hvor pandemien har styrt store deler av vårt handlingsrom.
- AbelSeminarret ble gjennomført med stor suksess. Vi hadde samarbeid med Ungt Entreprenørskap, og innholdet var i større grad enn tidligere tilpasset de nye fagplanene.
- Det ble ikke gjennomført felles juleavslutning eller storforeldremøte grunnet restriksjoner og smittevern hensyn.
- Enheten gjorde nok en fremragende innsats under årets TV-aksjon og samlet inn 70.000,- gjennom skoleløp. Dette er 2. året skolen har samlet inn slike summer, noe som virkelig har imponert.
- Det ble ikke gjennomført nyttårsball på ungdomstrinnet grunnet korona.

7.2.3 Måloppnåelse

Mål: Enheten skal skape en 1-10 skole som skal kjennetegnes av god kvalitet på undervisning og et godt, trygt og inkluderende skolemiljø

På systemnivå har enheten i 2021 jobbet med å videreutvikle gode rutiner for samarbeid og utviklingsarbeid. Gjennom planfestede møter i ledergruppa, ressursteam, plangruppe og team har enheten jobbet frem gode arenaer som sikrer kvalitet på fag, drift og skolemiljø.

Samarbeid med tillitsvalgte har vært planfestet og viktig i forbindelse med koronarestriksjoner og daglig drift. Skolens arbeid med §9a i Opplæringsloven (om elevenes skolemiljø) er godt implementert og rutiner for bruken av aktivitetsplaner er et verktøy vi er blitt flinke til å benytte oss av.

Måloppnåelse: God. Gjennom resultatene på elevundersøkelsen ser vi at elevene scorer skolen godt på trivsel, trygghet og kvalitet på opplæringen. Samtidig ønsker de økt grad av varierte arbeidsmetoder og større medvirkning i egen læring. Noe vi som nevnt derfor har valgt å jobbe med i utviklingstiden med støtte fra Universitet i Agder.

Mål: Skolen skal være en lærende organisasjon med fokus på resultater

I arbeidet med fagfornyelsen har enheten jobbet mye med erfaringsdeling. De ansatte ser verdien av å jobbe i team og er flinke til å gi hverandre veiledning og tips.

Administrasjonen har jobbet systematisk med å legge timeplaner hvor de ansatte blir brukt der de har sin kompetanse. Dette har vi lyktes med i stor grad for 2021 og er noe som sikrer kvaliteten og på sikt resultatene.

For å sikre utvikling er det i 2021 blitt jobbet i faggrupper på tvers av hele skolen, som skal sikre de nye planenes innhold i et helhetlig perspektiv.

Enheten har felles lokale læreplaner i alle fag og disse ferdigstilles i 2022.

Nasjonale prøver gjennomføres hvert år. Prøvene brukes som et redskap for å kunne sette inn nødvendig tiltak. Som et ledd i å sikre skolens kvalitet er det fortløpende ansatte med på videreutdanning gjennom den statlige ordningen «kompetanse for kvalitet». I 2021 avsluttet en

ansatt mastergraden sin i matematikk, Fire lærere søkte videreutdanning og kom med fra høsten 2021. Dette i tråd med kommunens plan for kompetanseheving.

Måloppnåelse: God. Til tross for koronarestriksjoner i ulikt omfang, har vi gjennom erfaringer fra 2020 funnet nye måter og samhandle på til tross for at vi i perioder ikke har hatt mulighet til å samle alle ansatte. De digitale plattformene har vært utgangspunkt for en del av utviklingsarbeidet ved skolen i disse periodene. På den måten har vi i større grad enn i 2020 greid å holde oss til oppsatt plan for utviklingsarbeid og kompetansehevingstiltak.

Mål: Skolen skal legge til rette for at elever oppnår kompetansemålene

Gjennom systematisk arbeid med fagfornyelsen, videreutdanning og gode rutiner for erfaringsdeling og utviklingsarbeid er grunnlaget for at elevene skal oppnå kompetansemålene tilstede i enheten.

Dette er et kontinuerlig arbeid og de ansatte har gjennom ståstedsanalysen som ble gjennomført, vist velvilje til å evaluere seg selv som utgangspunkt for å bli bedre. Dette er et tegn på at personalet er utviklingsorientert, og at de ønsker å sette fokus på egen praksis. Dette kommer i neste omgang elevene til gode, da kvaliteten øker og bedrer muligheten for at elevene skal nå kompetansemålene.

Enheten har fokus på tidlig innsats og tilpasset opplæring. I 2021 ble det gjennomført et utvidet overgangsarbeid mellom barnehage og skole som skulle sikre kvaliteten ytterligere. Dette arbeidet ser ut til å ha gitt positive resultater og er noe som videreføres til 2022.

Som tidligere år satser enheten på lesning og har faste planfestede leseprosjekter to ganger i året.

Skolen har i 2021 to lærerspesialister som er frikjøpt undervisning 2 timer i uka. Dette er finansiert gjennom utdanningsdirektoratet. Disse jobber som ressurslærere mot de andre lærerne hva realfag angår. Ordningen skal avvikles, ref. ny regjering, men vi håper å kunne drifte dette videre i en eller annen form innenfor tildelt budsjetttramme da det er med på sikre god kvalitet på arbeidet.

Måloppnåelse: God. Konkrete tiltak, planer og kvalifiserte lærere.

Mål: Skolen skal ha et planmessig holdningsskapende arbeid

Skolen har plan for godt skolemiljø, i planen er det nedfelt hva de ulike klassene skal jobbe med. I alle klasser utformes det trivselsregler og det gjennomføres faste klassemøter hvor elevenes psykososiale miljø er temaet. Det er i tillegg aktive elevråd og at skolen gjennomfører ulike temadager med fokus på holdninger. (FN-dagen, verdensdagen for psykisk helse, TV-aksjonen med mer) Videre gjennomfører enheten ulike programmer som sikrer det holdningsskapende arbeidet. Herunder Kjærlighet og grenser, MOT, SAMM (Systematisk Arbeid Med Mestring og Motivasjon)

Enheten har også planer for gjennomføring av større fellesarrangementer som juleavslutning og idrettsdag for hele skolen. Disse aktivitetene har ikke blitt gjennomført grunnet pandemien de siste to årene.

Måloppnåelse: God (middels) Koronarestriksjoner har begrenset mulighetene til gode fysiske treffpunkter i skole –hjem arbeidet. Dette er en viktig arena for holdningsskapende arbeid utover lokale tiltak på skolen. Det lokale holdningsskapende arbeidet i den daglige driften følger oppsatt plan og evalueres jevnlig med tanke på behov og justeringer.

Mål: Skolen skal ha et godt skole-hjem samarbeid

Enheten har planfestede rutiner for å tilby foresatte 2 utviklingsamtaler i året. Samtalene dokumenteres i Visma flyt skole. Tidligere har det vært to ulike dokumentasjonsark og lagringsløsninger for barnetrinnet og ungdomstrinnet. Nå går alt gjennom Visma Flyt skole, noe som er en målsetting vi har hatt for enheten. Dette sikrer prosess og skaper et helhetlig inntrykk i skole-hjem samarbeidet.

I planen ligger det også faste foreldremøter og storforeldremøter. Foreldremøtene har vært gjennomført som planlagt i 2021, mens storforeldremøte ikke har vært mulig grunnet restriksjoner og antallsbegrensninger.

Enheten kommuniserer med foresatte gjennom Visma flyt skole, læringsplaner, skolens hjemmeside og via klassekontakter. Behovet for rask informasjonsflyt har vært avgjørende i koronasammenheng. Her har skolens rutiner og praksis med bruk av Visma vært meget vellykket.

SU- og SMU-møter i sin normale form har heller ikke i 2021 vært mulig å gjennomføre da det ikke var forsvarlig å samle så mange mennesker fra ulike samfunnslag og kohorter. Rektor har videreført praksis fra 2020 og informert via mail og Visma appen.

Måloppnåelse: God. Lav terskel for å ta kontakt begge veier. Tidlig og tydelig informasjon til foresatte vedrørende koronarelatert informasjon. Tydelig forventningsavklaringer begge veier presentert på foreldremøter etter felles mal, så alle foresatte får samme informasjon.

Mål: Utøve forebyggende helsefremmende arbeid

Enheten har dyktige helsesykepleiere med høy tilstedeværelse i skolen. Det jobbes godt tverrfaglig i kommunen og tjenestene bistår hverandre med nødvendig fagkompetanse gjennom faste treffpunkter. Gjennom arbeidet med fagfornyelsen kommer livsmestring og folkehelse enda tydeligere inn i læreplanene, og enhetens høye tilstedeværelse av helsesykepleiere er i så måte helt i tråd med fremtidsutsiktene.

Måloppnåelse: God

7.2.4 Kommentarer til driften

2021 har vært nok et krevende år for enheten. Pandemiens lengde har utfordret oss og gitt mange krevende situasjoner. De stadige endringene i restriksjoner høsten 2021 var spesielt vanskelig. Koronarelatert fravær gjorde det krevende å opprettholde ønskelig kontinuitet i enkelte klasser og dette har vært utfordrende.

Samtidig har vi gjennom 2021 funnet nye innfallsvinkler med tanke på drift og organisering. Endringskapasiteten i personal – og elevgruppa har på ny vist seg stor.

Det samlede sykefraværet for enheten i 2021 landet på 6,93 %. Av dette var 5,68% langtidssykemeldte. Det langtidssykemeldte fraværet er ikke jobbrelatert. Enheten har i stor grad, også i 2021, benyttet seg av faste vikarer som kjenner enheten og dermed sikret kontinuitet og forutsigbarhet for elevene.

Enheten har et meget godt samarbeid med renholdspersonell og teknisk tjeneste generelt. Dette er veldig viktig for oss da det er høy slitasje på en skole.

Enhetens oppfølging av vedtatt klima- og energiplan ivaretas gjennom skolens arbeid med nye læreplaner. Her rettes fokus mot sentrale momenter i det læreplanen omhandler under det tverrfaglige teamet bærekraftig utvikling.

Enhetens økonomi endte 0,85 % over budsjett. Budsjett 31.190.000,- Faktisk 31.455.824 = Avvik 265.824,- Dette må kunne sies å være godkjent i et krevende budsjettår med store usikkerhetsmomenter vedr. drift og utgifter.

7.2.5 utfordringer fremover

- Krigen i Europa – Mottak og bosetting av flyktninger.
- Koronasituasjonen – Bekymring for elever og ansatte hvis vi får en ny oppblomstring.
- Minoritets elever – sikre ivaretagelse og integrering av mangfoldet.
- Senvirkninger av koronapandemien for barn og unge, hvilke konsekvenser vil de siste to årene ha på barns psykiske helse?
- Stramt budsjett i årene som kommer.

7.3 Visedal barnehage

7.3.1 Visedal barnehage

Visedal barnehageenhet er fysisk spredt på to barnehager, Alvheim barnehage og Renstøl barnehage. Barnehagen har 135 faste plasser for store barn, som igjen blir regnet ut på grunnlag av barnehagens totale areal for barn over 3 år. Barn under tre år har krav på 1/3 mer areal enn barn over 3 år, og derfor vil det faktiske antall barn i barnehagen alltid være lavere enn 135. Barnehagen er et heldagstilbud med åpningstid fra kl.0700 til 1630 hver ukedag. Kommunen kan pr i dag tilby barnehageplass til alle med rettighet etter § 12a i barnehageloven.

Enhetens visjon er «En fantasifull verden hvor det utrolige skal skje» Denne visjonen er bygget på våre fire grunnverdier som er trygghet, respekt, energi og leikenhet.

7.3.2 Glimt fra virksomheten i 2021

Stikkord i arbeid med små barn er lek, undring, nye erfaringer, samspill med andre og glede! Summen av dette gir læring og utvikling.

7.3.3 Viktige hendelser/begivenheter i 2021

- Barnehagene har klart å holde stabilt åpent gjennom hele pandemien, tross stort sykefravær, mange restriksjoner og skiftende rammer og regler. Barnehagene kjenner på et godt samarbeid med foreldre som gjør til at mangt og mye kan fikses.
- Deltakelse på felles fagdag i regi av HBS – peilemerker, ga et positivt løft med gode faglige innspill.
- Renstøl har fått gjennomført en bygningsmessig forbedring av 2.etasje i gamlebygget. Arealet er blitt tilpasset de behov som brukerne av dette arealet har.

7.3.4 Måloppnåelse

Mål: Vi skal kunne se fem tegn på at barnehagen jobber med å utvikle et inkluderende lekemiljø i større grad enn nå

- Overgangsprosjekt i samarbeid med skolen er gjennomført, med litt færre treffpunkter og samhandlingsarenaer enn planlagt. Korona har i stor grad skyld i dette.
- Vi har en utarbeidet rutine knyttet til §41, 42 og 43 i barnehageloven (om psykososialt barnehagemiljø). Denne må jobbes videre med for å sikre at den gjennomføres i praksis.
- Barnegruppene er konsekvent oppdelt i mindre grupper som fører til tettere oppfølging og bedre relasjoner. Ansatte er med denne praksisen tettere på barn, og kan lettere oppdage og forebygge der det er et behov.

- Barnehagene er i fellesskap godt i gang med å lese en bok kalt “Vern om barns psykiske helse og velvære”
- Ungenes fysiske lekemiljø er kontinuerlig i endring og forbedring
- Kompetanseprosjekter er i full gang ved begge barnehagene, ennå ikke ferdigstilte
- Miljøfyrtårnsertifisering er ikke gjennomført

Mål oppnådd.

Mål : Vi skal ha implementert tre nye arbeidsmåter knyttet til det vi har lært i koronatiden

- Vi har vurdert og revidert møtestruktur og møteplan. Flere møtepunkter har blitt erstattet med mer effektiv informasjonsdeling og mer kompetanseheving
- Alle ansatte får mulighet til å forberede seg gjennom planleggingstid knyttet til ulike oppgaver som skal utføres
- Ansatte jobber daglig i små grupper, noe som fører til mer selvstendighet og ro, og bedre kvalitet for barna
- Ledelse, tillitsvalgte og ansatte har sammen gjort viktige erfaringer knyttet til hva som er en god prosess i endring- og utviklingsarbeid
- Teams er tatt i bruk i langt større grad

Mål oppnådd.

Mål : Vi skal kunne peke på tre nye forbedringstiltak i samarbeid mellom foreldre og barnehage

- Vigilo har satt seg som et godt samarbeidsverktøy mellom barnehagens ansatte og foreldre. Verktøyet har vært essensielt i alt informasjonsarbeid ut til foreldre i pandemitiden.
- Samarbeidsutvalgsmøter har i all hovedsak blitt gjennomført på Teams, og dette har i stor grad fungert fint.
- På grunn av koronaen er mange samarbeidsarenaer blitt kuttet og redusert

Mål delvis oppnådd.

Mål : Enheten skal kunne peke på gjennomføring av minst tre tiltak som er positivt for folkehelsesatsingen

- Barnehagen har deltatt aktivt i Vi bryr oss sammen prosjektet gjennom tre faste deltakere. Arbeidet i ressursgruppen har blitt fulgt opp med deling av kunnskap, erfaringer og systematikk ut i personalgruppen.
- Felles fagdag med skole, helsetjeneste, flyktningetjeneste, PPT og barnevern med fokus på peilemerker, barnevernsreformen og kompetanseløftet for inkluderende praksis.
- Gjennomføring av kompetanseprosjekt med tema Flerkulturelle barn

Mål delvis oppnådd.

7.3.5 Kommentarer til driften

- Året har vært mangfoldig, og mange tiltak er gjennomført. Alt arbeid som har blitt gjennomført har båret preg av koronapandemiens mange regler, retningslinjer og rammer. Forutsetningen om minst mulig sosiale krysninger har vært utfordrende og krevende for en enhet som har relasjoner og samarbeid som en av sine hovedoppgaver. Per i dag har vi faktisk ingen barn i barnehagene som har egne minner om hva et skikkelig 17.maitog, juletreffester, luciagog eller sommerfest er. De fleste ungene har levd halve eller mer av hele sitt liv under en pandemi.

Dette gir oss mange viktige oppgaver fremover i tid knyttet til å gi ungene tilgang på mange opplevelser i et større fellesskap, slik vårt liv skal leves under normale omstendigheter.

- Som tjeneste har vi mange baller i luften på samme tid, og vi har fortsatt å synliggjøre og systematisere de i de ulike prosjektene vi jobber med i vår røde tråd. Det har vært viktig og holde fokus på at alt vi arbeider med henger sammen, også nye prosjekter vi starter opp.
- Sykefravær er en utfordring i barnehagesektoren, også i vår kommune. Vi har ikke mange ansatte som er mye syke, men vi har noen få som har hatt store problemer med helse. Vi har sortert nøye på hva arbeidsplassen kan gjøre noe med, og hva som må håndteres i den enkeltes privatliv. Det har blitt jobbet mye med samtaler, tilrettelegging både individuelt og i gruppe, ergonomi og pedagogikk, samt endel samarbeid med andre eksterne ressurser.
- Å ta imot flyktninger er et viktig og krevende arbeid som involverer mange parter. Arbeidet er komplisert og tidkrevende, givende og lærerikt.

7.3.6 Utfordringer framover

- Barnehagene har barn som trenger mye tilrettelegging rundt seg for å kunne være integrert sammen med andre barn. De barna dette gjelder, vil antageligvis ha spesielle hjelpebehov i mange år fremover. Pr i dag er dette en ressursutfordring som må prioriteres fremover i henhold til de rettighetene som barn har.
- Tospråklige barn og familier trenger mer systematisk arbeid rundt seg. Pr i dag har ikke dette arbeidet tilstrekkelige ressurser.
- Enheten og kommunen som lokalsamfunn trenger et sterkere fokus på inkludering.
- Sikre et miljø med høyt jobbnærvær
- Barnehagens økonomiske rammer, tilpasse seg gjeldende forutsetninger og formidle/få forståelse for konsekvenser ut til brukere og politikere.
- Kommunens antall småbarn synker. Dette er en negativ trend for kommunens levedyktighet, og vi eier alle i fellesskap arbeidet med å få flere småbarnsfamilier bosatt i vår kommune.

7.4 Enhet for helse og omsorg

Enhet for Helse og omsorg skal gi kommunens innbyggere trygghet og levere gode omsorgstjenester tilpasset brukerens behov.

Omorganisering av enheten ble startet i slutten av 2019 og prosessen er fortsatt i gang. Den nye enheten er organisert i disse tjenesteområder: Institusjon, Psykisk helse og avhengighet, Hjemmetjenester, Rehabilitering og Forebygging og utvikling. Tjenester tildeles etter Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. Tjenestene som ytes innrettes slik at det er fokus på den enkeltes egenmestring.

7.4.1 Glimt fra virksomheten i 2021

Noen bilder fra årets virksomhet

7.4.2 Viktige hendelser/begivenheter i 2021

- Koronapandemien har preget store deler av året.
- De ansatte har mestret de ekstra utfordringer med glans.
- Pandemien har gitt et stort løft i bruk av digitale verktøy.
- Teststasjonen for Covid-19 drives av helse og omsorg og det er her tatt rundt 1900 tester.
- Helse og omsorg har i svært stor grad bidratt i koronavaksineringen av innbyggerne.
- Vellykket prosjekt «eldre ut på middag» gjennomført i samarbeid med Frivilligsentralen.
- Juleverksted-uke i desember 2021- en uke før jul hadde to ansatte ansvar for å planlegge og gjennomføre juleverksted for beboerne på omsorgssenteret hele uka. Det ble laget julekort, kranser, blomsteropsatser, papirlenker og julebakst. Her ble også pårørende invitert til å ta med seg sine. Det ble servert gløgg, krumkaker og spilt julemusikk.
- Kommunen fikk innvilget midler fra statsforvalteren for å motarbeide ensomhet. Noen av tiltakene som blant annet ble gjennomført var: Sykling med Motiview på storskjerm,

aktivitet/spill på storskjermen Touch 'n play, filmkvelder og visning av konserter, tur til Dyreparken i Kristiansand.

7.4.3 Måloppnåelse

Mål: Gi tjenester av god kvalitet

- Tildeling av tjenester gjennom rettferdige, helhetlige og tverrfaglige vurderinger.
- Delta i interkommunalt fagutvalg for Digitalisering i Østre-Agder.
- Deltakelse i interkommunalt læringsnettverk «Sammen om kvalitet og forbedring» (videreføring av «Gode pasientforløp»).
- Tatt i bruk nasjonale eHelseløsninger som bidrar til bedre samhandling med pasient og pårørende og tilgang på viktig informasjon for de ansatte.

Mål: Forebygge/utsette behov for tjenester

- Hverdagsmestring som grunntanke for all tjenesteutøvelse.
- Implementering av «Leve hele livet» reformen
- Tverrfaglig team for hverdagsrehabilitering.
- God samarbeid med Frivilligsentralen.
- Ta i bruk mestrings- og trykktsteknologi ut fra individuelle behov og tilgjengelige løsninger- eks sensorteknologi, digitalt tilsyn, GPS og medisindispenser

Mål: Kompetanseheving, rekruttere og beholde fagpersoner

- Ansatte som tar relevant utdanning får stipend mot bindingstid.
- Tre tjenesteleder har startet opp med lederutdanning.
- Tre ansatte har fått kursing i saksbehandling
- ABC-opplæring i studiegrupper; bl.a Mitt livs ABC og velferdsteknologiens ABC. (ABC-opplæringen er virksomhetsintern kompetanseutvikling for helse- og omsorgstjenestene i kommunene, tilbys ved oppdrag gitt fra Helsedirektoratet).
- Alle ansatte med pasientkontakt har absolvert kurs i smittevern.
- Tre sykepleiere har fullført videreutdanning Avansert kartlegging og oppfølging av pasienter i kommunehelsetjenesten.
- Deltakelse i Nytt Blikk Agder, læringsnettverk for å bygge en heltidskultur i kommunene på Agder 2020 – 2022, lite aktivitet grunnet Korona.
- Alle nye ansatte har fått heltidsstillinger.
- Lett tilgjengelige e-læringskurs på forskjellige fagområder.
- Deltatt i prosjektet «Menn i helse», 4 kandidater som gjennomfører helsefagutdanning i enheten.
- To nye lærlinger innen helsefag fra august.
- Studenter og elever fra videregående har hatt praksisperioder på ulike avdelinger

Mål: Videreutvikle et godt arbeidsmiljø

- Faste møter med tillitsvalgte og verneombud gjennomført digitalt under pandemien.
- Dessverre er enhetsmøte bare gjennomført en gang på grunn av pandemien.
- Det var ikke mulig å gjennomføre fellesarrangementer for ansatte.

7.4.4 Kommentarer til driften

Administrasjon

Omorganiseringen av enheten har vist seg å være ressurskrevende og langvarig. Prosessen med omorganisering er ikke avsluttet, det jobbes kontinuerlig med evalueringer og forbedringer. Koronapandemien har også i 2021 ført til store ekstrautgifter og arbeidsprosessene har gått sent eller stoppet opp. Det har vært ressurskrevende å drive med smittesporing, testing og vaksinerings samtidig med drift av virksomheten.

Institusjon

Hovedmål i 2021 har vært å unngå koronasmitte på institusjon. Målet er oppnådd, ingen pasienter har blitt smittet. All honnør til alle ansatte. Høyt fokus på strenge smittevernregler for de ansatte i jobbsammenheng, men også privat har ansatte vært ekstra forsiktige. Det har vært et veldig godt samarbeid med og forståelse fra pårørende gjennom hele året. Det har kun i korte perioder vært besøksrestriksjoner.

Ved blant annet bruk av digitale hjelpemidler har de ansatte gjort en kjempejobb for å motarbeide ensomhet og opprettholde kontakt under restriksjonene. Når det var mulig ble det tilrettelagt for besøk utendørs.

Hjemmetjenesten

Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, BPA (brukerstyrt personlig assistent), omsorgsboliger og omsorgshybler.

Brukere på avlastning – og korttidsopphold som vanligvis blir plassert i sykeavdelingen mottok i store deler av året tjenester fra hjemmetjenesten på grunn av smitteverntiltak som følge av pandemien.

Arbeidsmengden til hjemmetjenesten varierer i omfang, men har en økende tendens. Det har også i 2021 vært store utfordringer med tanke på sykefravær.

Habilitering

Samlokaliserte boliger for mennesker med funksjonshemning og aktivitetstilbud på dagtid til fem brukere. Det har vært et økende behov for bistand til brukere med omfattende tjenestebehov, og det har vært behov for forsterket bemanning rundt enkelte brukere i 2021. Rekrutteringsutfordringer til ledige stillinger har ført til mangel på personell. Ansatte i habilitering har lagt ned en formidabel innsats så vi har kunne tilby tjenester i tråd med vårt verdigrunnlag og våre målsettinger tross mangel på personell.

Psykisk helse og avhengighet

Arbeidet er delt opp mellom hjemmebaserte tjenester, ruskonsulent- tjenester, kontaktsenter og heldøgns omsorg. Til tross for en vanskelig økonomisk situasjon i Helse og omsorg generelt har man i tjenesten klart å nå sine budsjett- mål. Ansatte har vist stort engasjement og bidratt slik at korttidsfraværet har vært lavt og har bidratt til stor arbeidsglede. Tjenesten har kommet igjennom nok et tøft pandemiår takket være gode medarbeidere som stiller opp når det trengs.

Hjemmebaserte tjenester består av to spesialsykepleiere. Disse yter tjenester til brukere med utfordringer innen psykisk helse, og også rusproblematikk. Dette handler i hovedsak om oppfølging med samtaler, samarbeid med fastlege / NAV og andre kommunale tjenester. Disse tjenestene er vedtaksbaserte, og gis i brukerens hjem.

Nr7 – Heldøgns omsorgstjenester:

Dette er et heldøgns tilbud til dem som har behov for tjenester hele døgnet. Tjenesten er individuelt tilpasset til hver enkelt brukers behov med fokus på mestring.

Kontaktsenteret:

Kontaktsenteret driftes av helsearbeidere som yter hjemmebaserte tjenester og er åpent to dager i uka. Tilbudet skal oppleves som trygt av de som har brukt det gjennom mange år. Kontaktsenteret er et etablert tilbud i bygda, og man har fokus på at det skal bestå videre.

Helsestasjon for ungdom:

Tjenesten har jobbet med et prosjekt gjennom høsten 2021. I prosjektet har man gått inn i et tverrfaglig samarbeid med skolehelsetjenesten om Helsestasjon for ungdom. I prosjektet er det satt av fast tid der psykiatrisk sykepleier jobber på helsestasjon for ungdom. Særlig fokus for dette

prosjektet er å gi ungdom et tilgjengelig lavterskeltilbud om samtale med psykisk helsearbeider. Tilbudet innebærer også mulighet for drop-in. Tilbudet startes opp i våren 2022, og vi håper at det skal nå ut til de som trenger oss.

Forebygging og utvikling

Følgende tjenester er lagt under her i den nye helse og omsorgsenheten: ambulerende vaktmester, fysioterapeut, ergoterapeut, merkantil, hverdagsrehabilitering, legetjenesten og tjenestekontor.

Søknader om omsorgstjenester behandles av saksbehandlerne på tjenestekontoret, og alle saker vurderes i et tverrfaglig team før vedtak fattes. Noen eksempler på tjenester er institusjonsplasser, tjenester i eget hjem, støttekontakt og/eller avlastning, tildeling av kommunale boliger/omsorgsbolig. Saksbehandlere vurderer velferdsteknologiske tiltak i saksbehandlingen før eller i tillegg til vedtak om andre tjenester.

Tjenester tildeles etter Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. Tjenestene som ytes innrettes slik at det er fokus på den enkeltes egenmestring.

Det har vært stort press på tjenestekontoret og store utfordringer på grunn av permisjoner og annet fravær.

Sykefravær

Totalt sykefravær i 2021 viser en nedgang til 12,79 % (korttidsfravær 2,23 %, langtidsfravær 10,56 %), men fraværet er fortsatt for høyt og det jobbes med å øke nærværet.

Mye av korttidsfraværet kan begrunnes med koronapandemien, spesielt i fjerde kvartal.

Det er en liten del av fraværet som er kjent at skyldes forhold på arbeidsplassen.

Tjenestelederne følger rutiner for oppfølging av sykemeldte, og fokuset ligger på tilrettelegging for den enkelte.

Økonomi

Enheten har et overforbruk på 9 % i 2021.

Hovedårsaken til dette er utfordringer ved innleie av vikarer og ekstrahjelp. Det er problematisk å få dekket fravær med riktig kompetanse. Ofte utløser dette overtidsbetaling i tillegg. En annen årsak er merutgifter knyttet til koronapandemien.

I Gjerstad kommune er det flere brukere som har behov for særlig ressurskrevende tjenester, og den kommunale egenandelen har økt jevnlig de siste årene, noe som fører til større kostnader.

7.4.5 Utfordringer framover

- Rekruttere og beholde rett kompetanse
- Demografisk utvikling, stigende levealder, flere med demenssykdom.
- Sikre bærekraftige helsetjenester med god kvalitet årene framover til tross av trange økonomiske rammer.
- Forventninger fra innbyggerne til kommunale helsetjenester.
- Fokus på forbyggende og helsefremmende tiltak.
- Arbeidsmiljø, kultur og holdninger.
- Redusere sykefravær.
- Implementering av velferdsteknologi.
- Arbeidsmiljø, kultur og holdninger.
- Koronapandemien.

7.5 NAV Gjerstad

NAV består av flere typer tjenester og arbeidsoppgaver. Flyktnings-tjenesten har ansatte som følger opp innbyggere som går på introduksjonsprogrammet. I tillegg har flyktnings-tjenesten flere miljøterapeuter som jobber inn mot familier.

Videre hadde NAV en aktivitetsgruppe i 2021, denne er fra 2022 overført til samfunnsenheten.

Selve NAV kontoret består av både kommunalt og statlig ansatte. Hovedarbeidsoppgavene til kontoret er å behandle økonomisk sosialhjelp samt å hjelpe innbyggere nærmere arbeidslivet.

7.5.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2021

- Varierende arbeidsledighet knyttet til Covid 19
- Reduksjon av utbetaling økonomisk sosialhjelp
- Mottak av flyktninger
- Sterkt fokus på og bruk av digitale løsninger, både internt i organisasjonen og eksternt ut mot innbyggerne i Gjerstad

7.5.3 Måloppnåelse

Mål: Følge opp personene som deltar i introduksjonsprogram i tett samarbeid med Voksenopplærings skolen (VIRK).

Resultat: Det har vært utfordrende å få dette til i 2021 grunnet Covid-19.

Mål: Utarbeide og følge opp individuell plan for alle i introduksjonsprogrammet.

Resultat: Det har vært utfordrende å få dette til i 2021 grunnet Covid-19.

Mål: Andel under 30 år som mottar økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt skal reduseres fra 2020 til 2021.

Resultat : Det har vært en liten reduksjon siste året.

Mål: Hos alle barnefamilier som mottar økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt, skal behovet for fritidsaktiviteter utredes ved søknad om sosialhjelp.

Resultat : Målet er oppnådd.

7.5.4 Kommentar til driften

Enheten hadde for 2021 et budsjett i underkant av 15 millioner. Resultatet for 2021 viser et overskudd på kr 4 993 426. Årsaken til overskuddet er tredelt. Hovedårsaken skyldes midler fra Imdi som ble utbetalt et år på etterskudd, mindreforbruk på økonomisk sosialhjelp samt noe vakanse blant personale.

Sykefraværet for 2021 er på 10,17 %. Sykefraværet i enheten har tidligere vært stabilt lavt både på kommunal og statlig side over lang tid, men hadde i 2021 en økning.

I 2021 har enhetens bidrag til klima- og energiplanen vært knyttet til reduksjon av fysiske møter, samt bruk av hjemmekontor. Det er noe vanskelig å sette en konkret kostnadsbesparelse på dette, men beløpet er betydelig for NAV Gjerstad.

7.5.5 utfordringer framover

- Få til et godt fungerende NAV Øst i Agder i etableringsperioden
- Sikre at arbeidssøkere i så stor grad som mulig har den kompetansen som næringslivet etterspør
- Sikre integrering i så stor grad som mulig, spesielt på områdene knyttet til skole, arbeid og fritidsaktiviteter.

7.6 Samfunnsenheten

7.6.1 Samfunnsenheten

Enhetens arbeidsområder er samfunnsutvikling, planarbeid, tekniske tjenester, kart og oppmåling, byggesaksbehandling, salg av boligtomter, prosjektgjennomføringer og vedlikeholdsoppgaver på kommunale bygg, vann- og avløpsanlegg, renhold, folkehelse, landbruk, konsesjon, klima- og miljø, bibliotek, kultur, næring, tverrfaglige og tverretatlige prosjekter og samordning og samvirke med enhetene i kommunen generelt.

Enheten har jobbet godt med planer og samarbeidsprosjekter i 2021. Kommuneplanarbeidet ble tatt opp igjen på slutten av året, etter å ha vært satt på hold pga. fullt fokus på E18-planen våren 2021. Det har blitt jobbet med en nærings- og boligutviklingsstrategi for oppkjøp av nødvendige arealer på og rundt Brokelandsheia.

Vi har jobbet mye med reguleringsplanen for ny E18 fra Tvedestrand til Bamble. Dette har vært et interkommunalt samarbeid, og de berørte kommunene har stått sammen i prosessen. Bompengefinansieringen ble godkjent i 2020, og vi har jobbet ut ifra finansieringen som er basert på dette vedtaket, noe som har vist seg å være en begrensende faktor pga. kostnadsrammen. Reguleringsplanarbeidet lå ute til høring sommeren 2021, men har ikke blitt fulgt opp på høsten, pga. for mange fordyrende elementer og mange innsigelser, samt utskifting av konsulenter. Det ble ila høsten 2021 bestemt at man skulle begynne en ny reguleringsplanprosess for å se på en løsning som følger linja for eksisterende E18 i større grad.

Det har vært mange og store investeringsprosjekter som er vedtatt gjennomført ila 2021. Boligen i Enghola ble ferdigstilt, samt ny flott lekeplass. Vi har fått kjøpt opp alle kommunens festetomter fra Opplysningsvesenets fond. Sansegata på Brokelandsheia hadde offisiell åpning i juni. Ny helsestasjon på Abel er ferdigstilt. Rapport for varmesentral ifm utviklingsplan for sentrumsområdet i Kirkebygda, for oppvarming av Omsorgssenteret, kommunehuset, sentrumsbygget, kirka, Almestaua og ny brannstasjon, er bestilt og utarbeidet. Lagertomta har fått nye gjerder og ny port, for bedre sikring av kommunens utstyr. Vi har fått oppgradert slamrist på Sunde renseanlegg, styringssentralen for varme og ventilasjon på Abel og oppmålingsutstyr til bygge- og delesaker bl.a.

Det har vært utfordrende å finne en god plassering av ny vognhall for brannbil, slik at utbygging har blitt utsatt. Det har vært jobbet med å finne en egnet plassering for en helintegriert brannstasjon. Foreslått plasseringer er mellom Gjerstad kirke og gamle Gjerstad skole.

Folkehelseprosjektene som går på tvers av fag og enheter, som enheten leder og koordinerer; paraplyprosjektet «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge», herunder Bedre tverrfaglig innsats (BTI) og Helsefremmende barnehager og skoler (HBS), er i rute, til tross for at det har vært noe mer utfordrende å få til et godt nok samarbeid på tvers med alle retningslinjer og begrensninger som Covid-19 har medført. Det er lagt inn mange eksterne midler i folkehelsearbeidet vårt, som har styrket arbeidet. HBS- og BTI-prosjektene ble avsluttet ved utgangen av 2021, men mye av arbeidet og tiltakene tar vi med oss videre.

7.6.2 Glimt fra virksomheten i 2021

Tremannsbolig i Enghola boligfelt på Mostad ble ferdigstilt sommeren 2021. En stor leilighet med fire soverom og to mindre leiligheter med to soverom. Friområdet i boligfeltet Enghola ble delvis ferdigstilt i okt 2021. Dette blir en attraktiv leke- og møteplass for alle som bosetter seg i Enghola.

Ny helsestasjon ved Abel skole ble ferdigstilt desember 2021.

Endelig et forfatterbesøk på folkebiblioteket. Gaute Heivoll og Steinar Nilsen november 2021.

Ordfører og biblioteksjef i lesekosken. Offisiell åpning i september 2021.

Sansegata på Brokelandsheia hadde offisiell åpning i juni 2021.

580 meter av Vestølveien ble utbedret i 2021.

7.6.3 Måloppnåelse

Mål

Effektiv drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Måloppnåelse

Bemannings situasjonen har krevd god samkjøring og dialog. Vi har gjennomført regelmessige kontor- og driftsmøter, og jobber stadig med å forbedre samarbeidet i enheten. Vi har fått bedre struktur på samkjøringen mellom enhetene på flere felt.

- Dette er et kontinuerlig arbeid

Mål

Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak

Måloppnåelse

Vi har stadig mer samarbeid på tvers av fag og enheter innad i kommunen, og interkommunalt samarbeid på flere felt, både innen næring, oppvekst, folkehelse, samfunnsmedisin og E18-utbygging.

E18-arbeidet har vært litt på hold fra Nye veiers side siste halvdel av 2021, pga. kostnader og mange innsigelser.

Samarbeidet internt innen folkehelse, blir stadig bedre, spesielt arbeidet med barn og unge. Vi har utarbeidet strategier, planer og felles tiltak, gjennom satsingen "Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge".

Vi har fått gjennomført flere store investeringsprosjekter, blant annet bygging av ny Helsestasjon.

Enheten har fokus på stadig å utvikle oss og heve kompetansen innenfor våre fagfelt.

- Mål oppnådd, men dette jobbes det kontinuerlig med

Kultur

Mål

Være en støttespiller for det frivillige kulturarbeidet

Måloppnåelse

I 2021 var det to søknader i spillemiddelordningen til behandling – kommunens fornyede søknad om midler til flerbrukshallen Torbjørnshall og søknad om midler til turstier på Eikeland Verk.

Til tross for pandemien fikk vi holdt møte med kommunens lag og foreninger, i Kulturkjelleren 28. september. Møtet er et godt samlingspunkt, og de fleste lag og foreninger var representert. Det ble enighet om å holde fremtidige møter to ganger i året.

- **Mål delvis nådd, men dette er en kontinuerlig prosess**

Mål

Gi barn og unge adgang til gode kulturelle aktiviteter

Måloppnåelse

Den Kulturelle Skolesekken er nå administrert fra Abel skole.

Gjerstad hadde dessverre ingen deltagere på UKM 2021 som ble holdt i Risør.

Det har ikke blitt foretatt evaluering av kulturskolesamarbeidet i denne perioden, men vi har hatt oppe til vurdering å finne en lokal løsning for kulturskoleaktiviteter. Dette skal jobbes videre med i 2022.

Kulturmidler er delt ut til lag og foreninger etter søknad og politisk vedtak.

Mål

Biblioteket skal formidle allsidig og aktuell kunnskap og kultur, og være en nøytral debattarena, en læringsarena og en trivelig møteplass for alle i kommunen. Biblioteket skal medvirke til å skape lokal identitet, tilhørighet og deltakelse. Tjenestene skal være gratis.

Måloppnåelse

Folkebiblioteket sammen med folkebibliotekene i Tvedestrand, Vegårshei og Åmli, samt Tvedestrand VGS, søkte og fikk prosjektmidler for 2021 både fra Fylkes- og Nasjonalbiblioteket. Tema var utenforskap i Agder. Til tross for pandemien klarte vi å avholde arrangementene, og de var godt besøkt.

Arrangementene omfattet forfatterbesøk med Gaute Heivoll, forfatterbesøk med Linn T. Sunne for 6. trinn på skolen og et foredrag med Peter Svalheim om utenforskap med fokus på Håvard Hedde.

Folkebiblioteket har vært godt besøkt etter gjenåpningen i august 2021, etter nedlukking ifm pandemien.

Sommerles er en nasjonal lesekampanje for 1. – 7. trinn som drives av folkebibliotekene, med stadig økende popularitet over det ganske land. Det er foreldrene selv som melder barna sine på. I år opplevde vi en enorm øking i antall påmeldte på i overkant av 100 deltagere, mens det var ca.12 i 2020. Noe av årsaken var god promotering i skole og barnehage (høstens nye 1.klassinger er inkludert i kampanjen), og fra folkebibliotekets side, samt økt fokus nasjonalt.

Lesesirkelen for voksne har holdt på en gang per måned siden 2017. Den har 7 deltagere og er svært vellykket. Vi møtes en tirsdag i måneden.

Mange kommer stadig innom med pc'er, nettbrett og mobiler og får god hjelp av bibliotekassistent Inge Paulsen. Behovet for digital hjelp ser ut til å være ganske stort.

Folkebiblioteket brukes som studieplass og til kurs. Bruk av studieplass og ordningen *Meråpent bibliotek* (åpnet offisielt i juni 2018), har dessverre også lidd under pandemien. Vi har ikke åpnet for disse aktivitetene i 2021.

Folkebiblioteket har ansvaret for å følge opp lese kiosken som ble etablert i den gamle telefonkiosken på jernbanestasjonen, i september. Den er fylt med nye bøker for barn, unge og voksne, som man kan ta med seg. Man kan også sette inn egne bøker.

- **Mål delvis oppnådd**

Mål

Folkebiblioteket skal samarbeide med skolebiblioteket og være en faglig støttespiller

Måloppnåelse

Ved sammenslåingen til én skole ble det vedtatt i kommunestyret at biblioteksjefen jobber fast en dag i uka på skolens bibliotek. Dette tilsvarer en 20% stilling. På grunn av pandemien har vi ikke kunnet gjennomføre så mye av det vi hadde planlagt i denne perioden. I perioder har skolebiblioteket vært ubemannet pga. pandemien.

En lærer har 50% stilling som skolebibliotekar takket være midler vi søkte om og fikk fra Utdanningsdirektoratet, til lønn av skolebibliotekar. Grunnlaget for et tettere samarbeid mellom folke- og skolebibliotek er lagt, spesielt rundt planlegging, tilrettelegging og evaluering av leseprosjektene som gjennomføres hvert semester, samt bruken av skolebiblioteket, både pedagogisk og knyttet opp mot leselyst.

Årshjul for skole- og folkebibliotek og samarbeidsavtalen mellom folkebiblioteket og skolene som ble vedtatt i 2018, er fremdeles grunnlagsdokument for samarbeidet. Folkebiblioteket er hovedansvarlig for felles katalog over kommunens samlede bibliotekmedier.

- **Mål oppnådd, men en kontinuerlig prosess.**

Mål

Beholde eksisterende kulturell aktivitet i kommunen og legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere.

Måloppnåelse

Mål

Beholde eksisterende kulturell aktivitet i kommunen og legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere.

Måloppnåelse

«Ung Aktiv» har besøkt 3. trinn ved Abel skole. Det har vært opplegg i klassen, info til foreldre og kartlegging av elevenes fritidsdeltakelse. Videre oppfølging av dem som ikke deltar på noe – et samarbeid mellom skole, skolehelsetjenesten og kulturtjenesten. Ved årsslutt 2021 var det 100 % deltagelse blant 3.klassingene. Å få på plass finansiering tar i noen tilfeller litt tid. 4.klasse-elevene har også blitt fulgt opp. Det jobbes kontinuerlig med å legge til rette for deltakelse for alle på 3. og 4. trinn. En av årets utfordringer har også vært effektene av Covid-19, som har påvirket flere lag og foreninger.

MOT etter skoletid er et lavterskel fritidstilbud for ungdomsskoleelever, som gjennomføres en ettermiddag i uka, rett etter skoletid. Dette drives av MOT-ungdommene og MOT-coachene i kommunen. Her har man et samarbeid både med kulturskolen, næringslivet og Trivselslederne på ungdomsskolen, om diverse aktiviteter. For å tilpasse til Corona har man tidvis delt opp og kjørt MOT etter skoletid klassevis, og ikke hele ungdomsskolen sammen.

«Aktiv på dagtid» er et samarbeid med Idrettskretsen for å gi aktivitetstilbud til brukere av NAV. 2021 har vært preget av Corona-restriksjoner, men vi har fått til noe opplegg likevel.

Gjerstad Utlånssentral er lokalisert i kjelleren i kommunehuset med egen inngang. Vi har mottatt et tilskudd fra Bufdir på kr 100.000, som i hovedsak går til innkjøp av utstyr. Det er blitt kjøpt inn blant annet sykler, skøyter, ski, hjelmer og diverse turutstyr. Vi håper på ytterligere investeringer i 2022. Utlånssentralen var et populært utlånsted vinteren 2021, spesielt med tanke på slalåmski og skøyter.

Den kulturelle Spaserstokken har ikke kunnet gjennomføre noen konserter eller annet på Omsorgssenteret i 2021 av hensyn til smitte ifm. Covid-19.

Turkart for diverse turområder er tilgjengelig på kommunens nettside, og det er plassert ut nappekart fire steder i kommunen. I tillegg kjører GIL skiløyper på Kleivvann så fort det kommer snø. Områdene er tilgjengelig for både turgåere, mosjonister og idrettsutøvere.

- **Mål oppnådd, men dette må det jobbes kontinuerlig med**

Senter- og næringsutvikling

Mål

Tilrettelegging for et innovativt og aktivt næringsliv

Måloppnåelse

Gjerstad er representert i det interkommunale fagutvalg for næringsutvikling i Østre Agder. Vi er aktivt med i regionalt næringsfond. Det ble til sammen behandlet 131 saker i fondet, hvorav to av sakene var såkalte fellessaker. 5 av de 131 sakene fikk avslag. Gjerstad fikk behandlet 26 søknader og innvilget 25 søknader i 2021.

Fondet fikk tildelt ekstra midler på MNOK 6,1 fra Kommunaldepartementet for Corona-tiltak til lokale bedrifter i 3 omganger; februar, april og juni. Gjerstad kommune disponerer en egen sum på kr 927 000,- av disse tildelingene. I tillegg ble det overført kr 335 000 fra 2020 som Coronamidler til Gjerstad. Alle midler er utdelt ved årsskifte i tråd med hensikten og intensjonen fastsatt av kommunaldepartementet.

Ordfører og næringssjef har besøkt færre bedrifter i Gjerstad i 2021 som direkte følge av Corona-situasjonen. Etter utbruddet har det heller ikke blitt avholdt møter med lokalbefolkningen på fredager på Bankplassen.

Prosjekt for å tiltrekke seg enkeltmannsforetak, kalt «Kontorfellesskapet», i lokalene til Østre Agder Sparebank på Brokelandsheia, i fellesskap med foretaka som allerede er etablert der og banken, er gjennomført, men som følge av Corona-situasjonen er offisiell åpning utsatt til 2022.

Det er ikke utarbeidet en spisset markedsføringsstrategi for Brokelandsheia. Vi avventer dette noe i fm E18-arbeidet. Kommunen har et godt samarbeid med Sentrumsforeningen på Brokelandsheia vest, Rose Eiendom på Brokelandsheia øst og Agder Utvikling AS på Brokelandsheia nord.

Formelt stiftelsesmøte av Gjerstad Næringsforening er fortsatt utsatt som følge av Corona-situasjonen.

Gjerstad deltar i prosjektet Kompetansepilot Agder for økt mobilisering til kompetanseutvikling i distriktnæringslivet. Vi anser dette som viktig for å kople utdanning og næringsliv og styrke næringslivet i kommunen:

- ✓ Prosjektet starter i januar 2021 og varer ut 2023.
- ✓ Målgruppen er næringslivet i distriktet.
- ✓ Målet er at næringslivet i større grad skal ha tilgang til og ta i bruk kompetanseutvikling.
- ✓ Strategien er å finne en god modell for mobilisering til kompetanseutvikling.
- ✓

Arbeidet med å innlemme de viktige premisene fra strategisk næringsplan i ny kommuneplan, er i gang.

- **Mål delvis oppnådd, men dette er kontinuerlige prosesser**

Mål

Tilrettelegging for diversitet og mangfold i landbruket

Måloppnåelse

Vi har bidratt til oppstart av lokal grønnsaksproduksjon på Fone og honningproduksjon i Øvre Gjerstad. Det regionale næringsfondet har støttet næringsvirksomhet innen landbruket som ikke regnes som tradisjonell landbruksnæring. Kommunen har startet opp arbeidet med en strategi for å få til et permanent utsalgssted for lokal produksjon via landbruket, på Brokelandsheia. Dette vil det bli jobbet videre med i 2022.

- **Mål delvis oppnådd**

Mål

Utarbeide markedsstrategi for salg av boligtomter i Mostad boligfelt; «Enghola», og boligtomter på Glimmeråsen, Brokelandsheia

Måloppnåelse

Det er utarbeidet prospekt for markedsføring og salg av 1 tomt i felt B og 7 tomter i felt F i Enghola på Mostad. Salgsstart har blitt utsatt pga. Corona-situasjonen.

Glimmeråsen boligfelt B1 og B2, samt lekeområde Lek 5, er solgt som utbyggingsprosjekt for 30 leiligheter samt opparbeidelse av lekeplass/ballbinge med mer, til PL Utvikling AS i Kragerø. Salgsstart var Brokelandsheiadagene i september 2021. Utbygger fikk interessenter på over 60 prosent av leilighetene der. Dette medførte umiddelbar igangsettelse av grunnarbeider. Kjøpere er personer i Gjerstad, utenfor Gjerstad og hjemflyttere.

- **Mål i stor grad oppnådd**

Mål

Videreutvikle Brokelandsheia til å bli et enda mer attraktivt og fremtidsrettet næringsområde.

Måloppnåelse

Kommunen har fått tildelt kr 200 000,- fra Agder fylkeskommune i arbeidet med bærekraftig næringsutvikling i forbindelse med det grønne skifte, og har i den forbindelse også inngått et samarbeide med UiA om to mastestudentoppgaver innen innovasjon og stedsutvikling. Hensikten er å tilrettelegge for fremtidsrettede næringer som komplementerer eksisterende senter- og handelsstruktur på Brokelandsheia. Dette arbeidet videreføres i 2022.

Prosjektet for opparbeidelse av parkering og Bobil-parkering, samt ansatte parkering som ble startet i 2020 ble ferdigstilt første halvår av 2021.

Tesla ladestasjoner ble ferdigstilt mai 2021 etter forutgående kommunalt kjøp av areal fra Heimat, etter vedtak i Formannskapet.

Næringsutvalget har sammen med administrasjonen, sett på mulige nye boligområder, erstatningsarealer for handel på Brokelandsheia øst og nye industrielle næringsområder nord og syd for handelsområdet på Brokelandsheia. Vi har vært i dialog med Nye Veier AS, i forbindelse med arbeidet med å regulere ny E18.

Kommunen har vært med på å sikre dialog med Bane Nor tidlig i 2021, i forbindelse med planlegging av ny E18, men det har ikke vært lett å få klare tilbakemeldinger fra Bane Nor/Jernbanedirektoratet rundt hva som skjer fremover på jernbanefronten i forbindelse med Grenlandsbanen og definering av korridor gjennom Gjerstad. Gjerstad har ikke hatt aktivt fokus på jernbane i 2021.

Handlings-/tiltaksdelen i utviklingsplanen for Brokelandsheia er ikke revidert. Vi ønsker å gjøre dette sammen med kommunestyret når reguleringsplan for ny E18 er vedtatt.

- **Mål delvis oppnådd**

Arealplanlegging

Mål

God arealforvaltning

Måloppnåelse

Prosjektgruppa har jobbet bra med kommuneplanen, men måtte ta en pause i arbeidet pga. stort engasjement i arbeidet med reguleringsplan for ny E18. Mye ressurser har gått til oppfølging av E18-planlegging og samarbeid med Nye Veier.

Kommunen og enheten har bidratt aktivt i samarbeid med Nye veier om utarbeidelse av reguleringsplan for ny E18. Videre har kommunen hatt fokus på å få til god løsning for park & ride, tilrettelegging for bussforbindelse og gang- og sykkelveier, samt hatt fokus på tilrettelegging av områder for friluftsliv, viltoverganger og fokus på jordvern.

Det har ikke blitt detaljregulert nye områder på Brokelandsheia – i påvente av ferdigstilling av reguleringsplan for ny E18.

Enheten har utført planlegging iht. kommunens vedtatte planstrategi.

Vi har ferdigstilt flomforebyggingsarbeid (skjønnsmidler fra statsforvalteren), som grunnlag for god arealforvaltning i kommuneplanarbeidet

Private reguleringsplanarbeid er fulgt opp; hyttefelt ved Tegårsvann og massetak ved Fardalsmoen.

Enheten har vært lite engasjert i arbeidet mot Jernbaneforum Sør i arbeidet inn mot nasjonal transportplan (NTP) i 2021.

- **Mål i stor grad oppnådd**

Mål

Gjennomtenkt og variert boligtilbud

Måloppnåelse

En tomt til flere boligbygg ble solgt på Glimmeråsen. Byggearbeid for 3 bygg ble påbegynt.

Det ble jobbet med en markedsføringsplan for salg av boligtomter i Enghola, men denne er enda ikke fullt effektivt. Det ble laget en større presentasjonsplakat vendt mot fylkesveien ved boligfeltet. Vi har bygd en kommunal tremannsbolig i Enghola.

Det ble solgt en tomt i Lindvollheia i 2021.

Det ble i liten grad jobbet med å innarbeide strategiplan for bolig- og senterutvikling i kommuneplanen, men dette arbeidet skal gjøres i 2022.

Det ble ikke kjøpt nye arealer til boligbygging i 2021.

- **Mål delvis oppnådd**

Mål

Arbeide for en god naturressursforvaltning

Måloppnåelse

Energi- og klimaplan for 2020-2032 ble vedtatt i kommunestyret 12.12.2019, sak 19/89. Kommunen har ved hjelp av denne fått satt sterkere fokus på energisparing og andre klimarelaterte tiltak også i 2021. I tillegg jobbes det med rapportering på klima og miljø i enhetene.

Videre arbeid med naturtypekartlegging er foreløpig lagt på is grunnet økonomiske forhold og andre store arbeidsoppgaver.

- **Mål delvis oppnådd.**

Byggesaksbehandling

Mål

Rask og effektiv saksbehandling

Måloppnåelse

Gjerstad kommune behandler byggesaker fortløpende og innenfor lovpålagt behandlingstid. Det er tett og god dialog mellom plan, næring og byggesak.

- **Mål oppnådd**

Skogbruk

Mål

Gjerstad kommune vil bruke skogbruksplanene og landbruksplanen som viktige verktøy for å stimulere til økt aktivitet i skogen. Kommunen vil som målsetning legge til grunn sumtallrapport for kommunen som grunnlag for forslag til årlig aktivitet på hogst, tynning, ungskogpleie og planting.

Måloppnåelse

Landbruksplan og skogbruksplaner brukes aktivt som verktøy i arbeidet med økt aktivitet i skogen. Arbeidet gjøres i samarbeid med faghjelp, skogeierlag og skogandelslag. Det foreligger et betydelig potensial for økt stell av ungskog, en investering som er særdeles viktig for best mulig verdi pr. kubikk tømmer. Det er behov for mer aktivitet på dette. Vi ser dessverre en nedadgående trend på dette de senere årene. Hogstaktiviteten har hatt en betydelig tilbakegang i 2021 sammenlignet med 2020. Dette henger i stor grad sammen med entreprenørkapasitet. Sistnevnte er noe det jobbes med gjennom ATSkog, noe som på sikt vil bidra til mer permanent tilstedeværelse av hogstapparat og volum tømmer fra Gjerstad. Det jobbes også aktivt med skogsbilveinetten. I 2021 ble fylkeskommunen kontaktet for å få til en oppskrivning av bru på fylkesvei til Eikeland, en vei som er veldig viktig for landbruket (jord- og skogbruk).

I samarbeid med kommunene i østregionen, settes det hvert år opp kursserier i Aktivt-Skogbrukserien. Befaringer, skogdager og andre fagarrangementer er viktige møteplasser med skogeierne.

- **Mål delvis oppnådd**

Jordbruk

Mål

Gjerstad kommune skal yte god service overfor aktive landbruksforetak slik at de landbruksøkonomiske virkemidlene nyttes så godt som mulig for å styrke foretakets bunnlinje.

Måloppnåelse

Også i 2021 satte koronaen begrensninger for faglige samlinger. Befaringer med enkeltpersoner er foretatt for kulturlandskapstiltak. Vi har utarbeidet strategiplan for kulturlandskapsmidlene i samarbeid med næringsorganisasjonene og Statsforvalteren. Tildelt ramme ligger på samme nivå som tidligere og vi har stort sett mulighet for å tildele midler til de som søker og som ligger innenfor ordningen. For produksjonstilskudd er det veiledet over telefon og/eller gjennom teamsmøter.

Det er bekymringsfullt at flere gir signaler på å avvikle virksomheten. Vi er nær et krysningpunkt for at de som er igjen i næringen ikke lenger har kapasitet til å ta over det arealet som de som slutter drev. Det er også svært beklagelig at Opplysningsvesenets fond ikke investerer på Prestegården for å oppfylle de bygningsmessige kravene til fjøset. Videre drift her vil da måtte avvikles.

Administrativ styring og ledelse av avdeling for teknisk drift

Mål

God dialog med de andre enhetene og brukerne av våre tjenester. God og effektiv bruk av personell.

Måloppnåelse

Tjenesteytingen til andre enheter er god, og det jobbes kontinuerlig for å gjøre den enda bedre. Kommunikasjon og god dialog jobbes med kontinuerlig. Nye digitale verktøy vil bli tatt i bruk for å sikre god oppfølging mot andre enheter.

- **Mål oppnådd**

Kart og oppmåling

Mål

Gjennomføre alle oppmålingsforretninger innen frister fastsatt av matrikkelforskriften

Måloppnåelse

På grunn av utsatt leveranse av nytt oppmålingsutstyr er noen av oppmålingene blitt forskjøvet eller utsatt. Vi har jobbet aktivt i høst for å hente inn forsinkelsene.

- **Mål delvis oppnådd**

Kommunal drikkevannsforsyning

Mål

God og forskriftsmessig drift av drikkevannsforsyningen, samt arbeide for en lav gebyrutvikling.

Måloppnåelse

Kommunen har god og sikker drikkevannsforsyning. Det er også utarbeidet gode vedlikeholdsrutiner for å sikre en hygienisk god vannkvalitet. Vi har hatt moderat gebyrutvikling.

- **Mål delvis oppnådd**

Kommunalt avløp

Mål

Sikre utslipp iht. utslippstillatelser. God og effektiv drift av Sunde renseanlegg. Arbeide for en lav gebyrutvikling.

Måloppnåelse

Tiltak på avløpsrenseanlegg er gjennomført, det er gitt kompetanseøkning og det er gjort organisatoriske endringer for å øke fokuset på fagfeltet. Arbeidet med å få flere abonnenter er ikke gjennomført.

- **Mål delvis oppnådd**

Kommunale bygg

Mål

Forsvarlig drift og vedlikehold, samt riktig energibruk. Sterkere fokus på inn klima, spesielt på skolebygg.

Måloppnåelse

Gjerstad Bo- og omsorgssenter har fått oppdatert branntegninger i henhold til endringer som er gjort i bygget de siste årene. Det er utført arbeid med plassering av detektorer i henhold til de oppdaterte plantegningene. Det gjenstår noe arbeid med digitalisering av eldre branntegninger. Dette arbeidet fullføres i 2022.

Datavaktmesteren blir aktivt brukt til styring av varme og ventilasjon. Det er blitt utført oppgradering av SD-anlegget, med blant annet flytting av serverpark fra Tvedestrand til Arendal, til en felles serverløsning for kommunene i øst-regionen. Med denne oppgraderingen har softwaren blitt mer stabil, samtidig som driftssikkerheten blir bedre ivaretatt.

Det er blitt opprettet en egen arbeidsgruppe for arbeid og opplæring i Qm+. Denne gruppen har ukentlige møter hvor det arbeides med oppdatering av dokumentasjon.

- **Mål oppnådd**

Kommunale utleieboliger

Mål

Kunne tilby leietakerne en tilfredsstillende standard.

Måloppnåelse

3 nye boenheter er oppført. En boenhet er solgt, fra «leie til eie», og salgsprosess er startet på et bygg til som ønskes solgt. Det er utført tilsyn på utleieboliger.

- **Mål delvis oppnådd**

Kommunale veier

Mål

Godt nok sommervedlikehold.

Måloppnåelse

Kommunen har de senere år anskaffet godt vedlikeholdsutstyr. Sommervedlikehold blir jevnlig utført, og må betegnes som godt.

- **Mål oppnådd**

Mål

Bedre trafiksikkerheten for gående og syklende i samsvar med kommunedelplan for trafiksikkerhet 2018 – 2022

Måloppnåelse

Vintervedlikeholdet er godt. Opparbeiding av gang- og sykkelveier er ikke kommet i gang. Det er en krevende prosess. FV 418 har på strekningen Gjerstad stasjon-“Dalsletta” fått LED-gatebelysning.

- **Mål delvis oppnådd**

Renhold

Mål

Tilpasset renhold etter behov og tilfredsstillende innemiljø.

Måloppnåelse

På tross av stort sykefravær og krevende renhold pga. Koronautfordringer, har renholdet vært på et forsvarlig nivå.

- **Mål oppnådd**

Kap. 7.6.4 – Kommentarer til driften

Arealplanlegging

Oppfølging og deltakelse i Nye Veiers planlegging av ny E18 har krevd mye ressurser fra enheten i form av deltakelse på plankoordineringsmøter, andre møter og produksjon av faktagrunnlag for planleggerne. I påvente av at reguleringsplanen for ny E18 godkjennes, har noen tiltak i årsplanen blitt satt på hold.

Byggesaksbehandling

Byggesaksbehandling utgjør mindre enn et årsverk, og blir for tiden utført stort sett av en person. Dette gjør at det kan bli litt sårbart. Vi har en bufferløsning, men må fortsette å ha fokus på hvordan vi best kan håndtere byggesaker fremover.

Kommunale bygg

- Gjerstad kommune overtok ny helsestasjon i 2021, lokalisert på Abel, i tilknytning til Torbjørnshall.
- Gamle Fiane skole er delvis gitt til Gjerstad idrettslag og delvis solgt til en privat utbygger.
- Gamle Gjerstad skole, ligger på en tomt som kommunen har kjøpt av Opplysningsvesenets fond i 2021. Bygget huser for tiden en kickbokseklubb og Gjerstad Kraftsport, et kommersielt treningsstudio. Planen er å legge den gamle skolebygningen ut for salg i 2022, når overdragelsen fra Opplysningsvesenets fond er ferdigstilt.
- Renstøl barnehage har stort vedlikeholdsetterlep og har lav energiklasse, noe som igjen gjør at den er dyr i drift, slik det er nå. Vurderingen av barnehagens form og plassering, samt et fremtidig oppvekstsenter ble ikke gjennomført i 2021, men vil bli påbegynt i 2022.

Vi har hatt en enkel gjennomgang for å vurdere hvilke bygg kommunen bør/må beholde, og hvilke bygg/tomter kommunen bør/skal selge. Her må en se på samfunnsnytte, god drift og økonomi i sammenheng. Salgsprosessen av "Kroa" og "Byholt skole" er igangsatt.

Det er noen kommunale utleieboliger som er av en slik årgang og forfatning at de bør vurderes solgt, med tanke om å heller bygge nytt vha. husbankfinansiering. For enkelte boliger kan det også vurderes «fra leie til eie».

«Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge»

I Gjerstad har vi en hovedsatsing som omhandler alt tverrfaglig arbeid for barn og unge; «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge». Innenfor denne satsingen har vi en rekke tiltak som det jobbes med ute i enhetene hver dag. Ledelse og koordinering blir utført av Samfunnsenheten. Folkehelseprogrammene BTI (bedre tverrfaglig innsats) og HBS (helsefremmende barnehager og skoler) har vært en del av denne satsingen. Disse to prosjektene ble avsluttet i 2021, men tiltaka som vi har utarbeidet og prosessene som vi utfører som følge av disse prosjektene, vil bli videreført.

Budsjett – overforbruk

Det er i hovedsak uforutsette hendelser som er årsaken til enhetens overforbruk på kr 1 129 241,- i 2021. De største postene er høyere vintervedlikeholdskostnader enn budsjettet, andel av ØABVs investeringer, svikt i husleieinntekter, havari av avløpspumper, reparasjon av flisfyringsanlegg og reparasjon av heisen i Gjerstadsenteret.

Sykefravær

Samfunnsenheten hadde et totalt sykefravær i 2021 på 8,38 %. Dette er et uvanlig høyt fravær. Det skyldes i liten grad Covid-19, men i hovedsak fire langtidssykemeldinger, som har vært utenfor kommunens kontroll. Dette drar opp årssnittet, slik at vi ikke klarer å komme oss under målsettingen på 6 %.

Kap. 7.6.5 – utfordringer framover

Det er en utfordring:

- å få nok tid til å drive god ledelse i enhetene, når enhetsleder har flere andre roller og mye saksbehandling
- å gjennomføre enhetens årsplan på tross av andre ressurskrevende oppgaver som kommer til i løpet av året og som ikke er hensyntatt i stor nok grad, i årsplanarbeidet
- å få gjennomført alle lovpålagte oppgaver, med de ressursene vi har
→ Dette vurderes fortløpende hele tiden
- en god næringsutvikling på Brokelandsheia innenfor båndleggingssonen fram til reguleringsplan for ny E18 ferdigstilles

- å drive tidkrevende tverrfaglige prosjekter på tvers av fag og enheter, når en har veldig mange andre arbeidsoppgaver å ivareta.
- å prioritere ferdigstilling av kommuneplanen samtidig med gjennomføring av vedtatt handlingsprogram og fortsatt deltakelse i arbeidet med reguleringsplan for ny E18.

7.7 Barneverntjenesten Øst i Agder

Barneverntjenesten Øst i Agder er en interkommunal tjeneste for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli med Gjerstad som vertskommune. Tjenesten har til sammen 24,4 årsverk. I tillegg kommer rundt 100 personer som er ansatt eller engasjert som besøkshjem, fosterforeldre, støttekontakter eller tilsynsførere.

Visjon: Et kompetent og tilgjengelig barnevern som setter barnet i sentrum.

7.7.1 Viktige hendelser/begivenheter i 2021

KUBA (Kompetanseutvikling barnevern Agder) var en storsatsning hvor alle barneverntjenestene i Agder gikk sammen om å utvikle tjenestene i et tett forpliktende samarbeid. KUBA ble av ulike grunner avvirket i 2021. I etterkant av KUBA etablerte barneverntjenestene i 8K-området (Østre Agder) et samarbeid om fagutvikling på fosterhjemsområdet, finansiert av statlige midler.

Oppfølging av signalene fra EMD (Den europeiske menneskerettsdomstolen) og forberedelse av barnevernsreformen har preget barneverntjenesten i 2021. Stikkord er målrettet skolering i forsvarlig dokumentasjon, satsing på virksomme hjelpetiltak og systematisk oppfølging av fosterforeldre og foreldre.

7.7.2 Måloppnåelse

Mål: Barnets stemme preger alt arbeid barneverntjenesten gjør.

Måloppnåelse: Ansatte i barneverntjenesten er jevnt over gode til å få frem barnets stemme. Det betyr også å bruke barnets stemme aktivt i drøftinger av mål og tiltak.

Mål: Tjenesten rår over egne effektive hjelpetiltak.

Måloppnåelse: Målet er nådd for 2021. Sist år startet de to miljøterapeutene på MarteMeo-utdanning (metoden for å styrke og utvikle samspillet mellom foreldre og barn). Omsorgsteamet har fått skolering i TBO-F (traumebevisst omsorg for fosterforeldre) og første pulje fosterforeldre gjennomførte TBO-F i 2021.

Mål: Gi aldersgruppen 0-3 år et kvalitetsmessig best mulig tilbud.

Måloppnåelse: Målet er ikke nådd. Barneverntjenesten har ikke klart å etablere et tverrfaglig tilbud til de aller minste i 2021.

Mål: Følge opp fosterhjem på en måte som gir barn som flytter i fosterhjem et best mulig omsorgstilbud.

Måloppnåelse: Målet er nådd. Barneverntjenesten følger opp fosterhjemmene slik loven krever. I tillegg er barneverntjenesten rigget for å tilby fosterhjemmene veiledning ved behov.

Mål: Barneverntjenesten følger opp biologiske foreldre særdeles godt etter en omsorgsovertakelse.

Måloppnåelse: Målet er delvis nådd. Det lages nå planer for oppfølging av foreldre. Oppfølgingen kan allikevel bli enda bedre ved at innholdet tilpasses de ulike foreldrenes behov.

Mål: Ansatte i barneverntjenesten trives på jobb og blir i tjenesten over tid.

Måloppnåelse: Målet er nådd. Det er stor grad av stabilitet i tjenesten.

Mål: Barneverntjenesten overholder lovhjemlede frister og saksbehandlingsrutiner for barnevernet.

Måloppnåelse: Målet er nådd. Det er en kultur i tjenesten at frister og rutiner følges.

Mål: Budsjettet går i balanse

Måloppnåelse: Målet er nådd, se kommentarer til driften.

Mål: Internkontrollen er fullt utbygd og i aktiv bruk

Måloppnåelse : Målet er delvis nådd.

Mål: Barneverntjenesten gir et likeverdig barneverntilbud i alle fem kommunene.

Tiltak

Ledermøter på tvers av tjenester og kommuner. Delta i kommunenes tverrfaglige team.

Måloppnåelse: Målet er delvis nådd. Arbeidet med barnevernsreformen, hvor tverrfaglig arbeid inngår som et viktig virkemiddel, vil forhåpentligvis bidra til å nå målet i år.

7.7.3 Kommentarer til driften

Ansatte i barnevernet opplever tidvis et stort arbeidspress. Arbeidsmiljøet oppleves som godt. Det er et faglig utviklende miljø hvor vi deler kunnskap. Dette er faktorer som gjør tjenesten robust.

Ved årets slutt har tjenesten fem ansatte i videreutdanning og to ansatte som følger et masterløp. To ansatte skolerer seg i barnesamtalen (DCM). Ansatte i barneverntjenesten får veiledning av ekstern psykolog.

I 2021 hadde barneverntjenesten et mindreforbruk på litt under 1,9 mill. Dette skyldes et mindreforbruk på tiltak for barn som bor utenfor hjemmet (fosterhjem) og økte inntekter i form av refusjoner fra Bufetat (staten).

Samlet sykefravær i 2021 var på 7,84 %.

7.7.4 utfordringer framover

Barnevernreformen trer i kraft fra 1.1.2022. Den vil innebære betydelige endringer i ansvarsfordeling og finansiering av det kommunale barnevernet. De tyngste tiltakene, som institusjon og spesialiserte fosterhjem, vil bli svært mye dyrere, opptil en tredobling i kostnad pr. plassering.

For å møte denne utfordringen må kommunene satse ytterligere på målrettet forebygging fra 2022. Slik forebygging må i stor grad skje utenfor barneverntjenesten, men også i barneverntjenesten må kraftfulle hjelpetiltak utvikles for å forhindre kostnadsnivende plasseringer.

8. Vedlegg

8.1 Oversikt over saker behandlet av kommunestyret i 2021

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)
21/1	27.1.21	Valg av forliksråd 3. gangs behandling	Ekstra- ordinært møte		x
21/2		Lokal forskrift om forebygging av koronasmitte i Gjerstad kommune			x
21/3	18.2.21	Godkjenning av protokoll			x
21/4		Innløsning av tomter som Gjerstad kommune fester fra opplysningsvesenets fond			x
21/5		Prissetting av boligtomter i Gjerstad – eventuell ny justering			x
21/6		Ny selskapsavtale for Aust- Agder Revisjon IKS frå 31.12.20			x
21/8		KS Debattheft 2021 – omstilling i koronaens tid			x
21/9		Lederavtale mellom kommunedirektør og kommunestyre			x
21/1		Interpellasjon (KRF samarbeid med Østre Agder om profilering)			x
21/10	25.3.21	Godkjenning av protokoll			x
21/11		Intensjonsavtale om sammenslåing (fusjon) av selskapene Agder Energi og Glitre Energi			x
21/12		Innbyggernes spørretime			x
21/13		Tilskudd til lag og foreninger 2021	Se sak 21/25		x
21/14		Lokaler for skolehelsetjenestene og helsestasjon ved Abel skole - tilleggsbevilgning			x
21/15		Delegering av vedtaksmyndighet etter smittevernlov	Se også sak 21/70		
21/16		Referere delegerede vedtak for politiske utvalg			
21/17		Spørretid			
21/18	27.5.20	Godkjenning av protokoll			x
21/19		Standardheving kommunale veier - bruk av inv.midler 2021 - 2024			x

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)
21/20		Tilstandsrapport for grunnskolen i Gjerstad - skoleåret 2020-21			x
21/21		Innbyggernes spørretime			x
21/22		Årsmelding for 2020			X
21/23		Årsregnskap for 2020			X
21/24		Høringsuttalelse fra Gjerstad kommune til tannhelsestrategi 2021 - 24			X
21/25		Innstilling fra ad hoc utvalg for tildeling av kulturmidler	Se også sak 21/13		X
21/26		Årsmelding for kontrollutvalget for 2020			X
21/27		Spørretid			X
21/28	24.6.21	Godkjenning av protokoll			x
21/29		Oppfølging av rådene fra ungdommens distriktspanel			x
21/30		Tilstandsrapport for Barneverntjenesten Øst i Agder 2021			x
21/31		Innbyggernes spørretime			x
21/32		Deltakelse i prosjektet Dagsturhytta Agder	Se sak 21/77		x
21/33		Tertialrapport 1. tertial 2021			x
21/34		Reglement for saksbehandling av politiske saker			x
21/35		Anskaffelsesreglement for Gjerstad kommune			x
21/36		Prosess- og fremdriftsplan eldrereform "leve hele livet"			x
21/37		Spørretid			x
21/38	14.9.21	Godkjenning av protokoll			x
21/39		Forslag til høringsuttalelse til reguleringsplan for E18 Tvedestrand - Bamble			x
21/40		Budsjettregulering helse og omsorg			x
21/41		Innbyggernes spørretime			x
21/42		Revisjon av etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte			x
21/43		Høring av forslag til frivillighetsstrategi for Agder 2022-2030			x
21/44		Spørretid			x
21/45		Søknad om permisjon fra politiske verv			x
21/46		Søknad om permisjon fra politiske verv	Se sak 21/57	x	
21/47		Søknad om fritak fra politiske verv (B-sak)			x

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)
21/48		Søknad om fritak fra politiske verv (B-sak)			x
21/49	21.10.21	Godkjenning av protokoll			x
21/50		Innbyggernes spørretime			x
21/51		Tertialrapport 2. tertial 2021			x
21/52		Bosetting av flyktninger 2021-22			x
21/53		Innmelding av varaordfører i pensjonsordningen	Se sak 21/65	x	
21/54		Høring - forskrift om tilskudd til frivilligsentraler			x
21/55		Møteplan for 2022			x
21/56		Suppleringsvalg til ungdomsråd			x
21/57		Søknad om fritak fra politiske verv - ny behandling	Se sak 21/46		x
21/58		Spørretid			x
21/59		25.11.21	Godkjenning av protokoll		
21/60	Innbyggernes spørretime				x
21/61	HMS-handlingsplan for 2022				x
21/62	Finansieringsplan for det interkommunale plansamarbeidet for E18 Dørdal - Grimstad				x
21/63	Opprettelse av nytt selskap - 110 Agder IKS				x
21/64	Ekstraordinært tilskudd til Gjerstad frivilligsentral				x
21/65	Følgevalgte - Innmelding i pensjonsordningen				x
21/66	Spørretid				x
21/67	Overordnet beredskapsplan for Gjerstad kommune - planrullering				x
21/68	Helhetlig ROS-analyse for Gjerstad kommune				x
21/69	Plan for helsemessig og sosial beredskap				x
21/70	Spørretid			x	
21/71	16.12.21	Godkjenning av protokoll			x
21/72		Innbyggernes spørretime			x
21/73		Høringsuttalelse til planprogram for Regional plan for Senterstruktur og Handel, Agder, og Regional plan for mobilitet, Agder			x
21/74		Høring - forskrift om gravplassvedtekter - Gjerstad kirkegård			x

Saks- nr.	Møtedato	Tittel på sak	Kommentar	Sak under behandling (skal tilbake til kommune- styret)	Sak avsluttet (skal ikke tilbake til kommune- styret)
21/75		Handlingsveileder mot vold i nære relasjoner	Utsatt til 2022	x	
21/76		Møte- og arbeidsplan for kontrollutvalget for 2022			x
21/77		Handlingsplan for 2022 - 2025 - årsplan for 2022			x
21/78		Spørretilid			x

8.2 Gjerstad eldreråd

Årsmelding for 2021

Viktige begivenheter/hendelser i 2021

Til tross for koronasituasjonen har rådets arbeid stort sett gått som normalt, selv om rådet ikke kom i gang med møtevirksomhet før i slutten av april.

Måloppnåelse

Rådet satte opp følgende målsettinger for 2021:

- Ha oppmerksomhet rettet mot eldres levekår.
Kommentar: Dette har eldrerådet fokus på, og det blir godt ivaretatt. Dette er rådets hovedfokusområde, og foreslås videreført.
- Informasjon/oppdatering om velferdsteknologi.
Kommentar: Rådets leder deltar i prosjektet, og følger dette opp. Informasjon gis i møtene. Dette synes nå godt ivaretatt og punktet foreslås avsluttet.
- Følge opp utviklingen på omsorgssenteret mht. reduksjon i antall sykehjemsplasser.
Kommentar: Dette anses som viktig for rådet, og rådet har i 2021 hatt særlig stort fokus på dette. Enhetsleder for helse og omsorg har deltatt i rådets møter og informert. Punktet foreslås videreført.
- Få teleslynge, eller annen teknisk innretning for hørselshemmede, i kommunestyresalen.
Kommentar: Rådet forstår at dette skal være i orden, eller vil komme på plass i løpet av kort tid. Saken anses som ferdig.
- Delta på kurs/samlinger.
Kommentar: Rådet får referert det som kommer av kurstilbud og møteinvitasjoner. Pandemisituasjonen la også i fjor begrensninger for hvor mye som kom av tilbud. Rådet fikk tilbud om høstsamling 14. oktober, men det var ingen av medlemmene som hadde mulighet for å delta. Det kom invitasjon til «Generasjonsgleding» den 25.10. Punktet foreslås videreført.

Kommentarer til driften

Rådet har i 2021 avholdt 7 møter og behandlet 23 saker. I 2020 var tallene 7 møter og 23 saker.

Rådet har med virkning fra 2013 – dersom det er saker av interesse - faste møter en gang i måneden, mandag før kommunestyremøtene, for å se gjennom sakskartet.

Utover å behandle ordinære saker slik som årsmelding/årsplan/handlingsprogram mv., har rådet bl.a. behandlet følgende saker:

- Felles TT-ordning (Transportordning for funksjonshemmede) i Agder
- Prosjektet «Leve hele livet». Leder Arnhild Fone ble valgt til medlem i prosjektet.

Rådet tar også opp saker på eget initiativ.

Det nevnes her blant annet:

- Lydanlegg og prosjektor ved omsorgssenteret.
- Høytaleranlegget i kirka.
- Ventetid på legekantoret.
- Flaggstenger ved kirka og kommunehuset.

- Husleier i kommunale leiligheter.

Rådet har også blitt orientert om ny helsestasjon, ny E-18, Covid-19 situasjonen, mm.

I møtet i mai møtte enhetsleder for helse og omsorg for informasjonsutveksling,
I møtet i oktober møtte leder for frivilligsentralen som informerte om arbeidsoppgaver og mulige tiltak framover.

Rådet deltok i prosjektet «Eldre ut på middag».

Rådet ble invitert til julebord på omsorgssenteret i regi av Frivilligsentralen.

Rådet har ikke eget budsjett, men får dekket sine utgifter av politisk virksomhet.
Stab stiller med nødvendig sekretærhjelp, og Kai Høgbråt er rådets faste sekretær.
Rådet har et godt kollegialt forhold!

Målsettinger framover

- Ha oppmerksomhet rettet mot eldres levekår.
- Følge opp utviklingen på omsorgssenteret mht. reduksjon i antall sykehjemsplasser.
- Delta på kurs/samlinger.
- Forsøke å få i gang teknologiambassadørordning.

Brukerråd ved institusjon

Eldrerådet er også brukerråd ved omsorgssenteret. På grunn av pandemien ble det ikke ansett som forsvarlig å gjennomføre dette i 2021.

Samarbeidet mellom eldreråd/brukerråd og enhet for helse og omsorg er godt.

Eldrerådet har i 2021 bestått av:

Arnhild Fone, leder, Alf Fjeldstad, nestleder og medlemmene Edny Øybekk, Egil Nic. Haugland og Hans Martin Ulltveit. Alle medlemmene har sin personlige vararepresentant.

8.3 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Årsmelding for 2021

Viktige begivenheter/hendelser i 2021

Til tross for koronasituasjonen har rådets arbeid stort sett gått som normalt, men det har ikke vært gjennomført kurs/samlinger. Noen av medlemmene har deltatt på webinar.

Måloppnåelse

- Ha fokus på tilgjengelighet til offentlige bygg
Kommentar:
Dette har rådet sterkt fokus på. I møtet i februar gikk rådet gjennom investeringer for å vurdere aktuelle nybygg.
Punktet er viktig og foreslås videreført.
- Delta på kurs/samlinger
Kommentar:
Rådet får referert de tilbud som kommer. Det har vært lite aktivitet på dette området grunnet covid-19 situasjonen. Noen har deltatt på korte webinarer.
Punktet foreslås videreført.
- Ha fokus på at kulturaktiviteter er tilgjengelig for alle
Kommentar:
Rådet har ikke hatt fokus på dette. I et fremtidig møte kunne det være en ide å invitere kultursekretær for informasjonsutveksling. Punktet foreslås videreført.
- Få alle aktuelle saker til behandling
Kommentar:
Dette forsøker administrasjonen å imøtekomme, men i en hektisk hverdag kan ting glippe.
Punktet foreslås videreført som en påminning.
- Ha fokus på diskriminering
Kommentar:
Rådet jobbet ikke med dette i 2021. Rådet bestemte i møte i februar at LIM-planen skal settes fokus på.
Punktet foreslås videreført.
- Gå gjennom investeringsbudsjettet og ta ut aktuelle prosjekter som rådet vil følge opp.
Kommentar:
Dette gjennomføres i første møte hvert år. Punktet foreslås videreført..

Kommentarer til driften

Rådet har i 2021 avholdt 6 møter og behandlet 18 saker. Tallene for 2020 var 5 møter og 19 saker. Av saker som har vært behandlet – utover ordinære saker slik som årsmelding, handlingsprogram mv. – kan nevnes følgende:

- Møte- og arbeidsplan for 2021
- Oppfølging av LIM-planen.
- Høring – felles TT-ordning i Agder.
- Evaluering av valggjennomføring.

I møtet i november inviterte rådet leder av Frivilligsentralen for å informere om virksomheten.

Ihht. rådets reglement § 5 kan rådet også ta opp saker som angår mennesker med nedsatt funksjonsevne på eget initiativ. Dette har ikke rådet benyttet seg av i 2021.

Rådet er også brukerråd for NAV. Det har ikke vært noen saker de siste årene. Randi Skorstøl Madsen ble valgt som rådets representant i tildeling av TT-kort (transporttjeneste for funksjonshemmede). Anne Lise Heiberg ble valgt til personlig vararepresentant. Det er to tildelinger i året.

Sekretariatsfunksjonen for rådet er lagt til stab, og Kai Høgbråt er rådets faste sekretær.

Ihht. rådets reglement § 9, heter det:

«Rådet har ikke eget budsjett, men utgifter dekkes over politisk virksomhet.»

Det må tilføyes at rådet har samarbeidet – og fungert - utmerket.

Målsettinger framover

- Ha fokus på tilgjengelighet til offentlige bygg
- Delta på kurs/samlinger
- Ha fokus på at kulturaktiviteter er tilgjengelig for alle
- Få alle aktuelle saker til behandling
- Ha fokus på diskriminering
- Gå gjennom investeringsbudsjettet og ta ut aktuelle prosjekter som rådet vil følge opp

Rådet har i 2021 bestått av:

Oskar Tore Brendalsmo (representerer brukerorganisasjonene), leder, Tor-Arne Støa (FRP), nestleder, Randi Skorstøl Madsen (H), Anne Lise Heiberg (SP) og Snorre Gamst (KRF).

8.4 Gjerstad ungdomsråd

ÅRSMELDING FOR 2021

Ungdomsrådet består av:

Solfrid Emblem Holte (leder), Erling Gryting Hafredal (nestleder), Ingrid Kåsa, Chirine Asaad, Henok Yemane Gebremichael, Gudrun Fidje Gryting, Lisa Eskeland. Varamedlemmer: Frida Rød Lunden, Oskar Flåta Nærdal, Tobias Flåta Nærdal, Anette Hagane, Maxymillian Tomasz Trzcinski, Ingrid Presthagen, Zakaria Hoshø.

Halvard Skaaland (FrP) og Iselin Dalen Moe (SP) har vært oppnevnt av kommunestyret som mentorer for ungdomsrådet.

Kommunedirektør Torill Neset har vært sekretær for ungdomsrådet.

Det ble valgt nye medlemmer til ungdomsrådet på Abel skole i september 2021, to representanter fra 9. trinn (med varamedlemmer) og en representant fra 8. trinn (med varamedlem). Kommunestyret valgte de nye medlemmene i ungdomsrådet formelt i møte 21.10.21.

Ungdomsrådet hadde 5 møter i 2021 og behandlet 25 saker.

Noen av sakene som ble behandlet:

- Konstituering – valg av leder og nestleder
- Planlegging av ny E-18
- Kommuneplan 2022-2034
- Vurdering av tilbud i skolehelsetjeneste, andre hjelpetilbud og fritidstilbud
- Nasjonal spørreundersøkelse til barne- og ungdomsråd – Et bra sted å være slik ungdom ser det
- Informasjon fra SLT-koordinator om arbeidet i Gjerstad
- 10 råd fra Ungdommens distriktpanel – hvilke er spesielt viktig for ungdom i Gjerstad
- Høringsforslag – reguleringsplan for ny E-18
- Kommunens budsjett og handlingsprogram for 2022

8.5 Årsmelding fra Østre Agder regionråd 2021 - kortversjon

Styre Østre Agder regionråd

Styret for Østre Agder regionråd besto av alle ordførerne i kommunene og opposisjonsleder i Arendal. Robert Cornels Nordli, ordfører i Arendal kommune, var styreleder. Fylkesordfører og opposisjonsleder i fylkestinget møtte i styrets møter. Kommunedirektørene deltok på styremøtene.

Styreaktivitet

I 2020 var det 9 møter og det ble behandlet 86 saker. Det var en liten nedgang fra 87 saker i 2019.

Sekretariatet

Østre Agder regionråd var organisert som en enhet i Arendal kommune, med sekretariatslederen som enhetsleder. Østre Agder Regionråd har seks medarbeidere.

Det er høstet positive erfaringer med at faglige forum og fagutvalg har benyttet teamsmøter under pandemien. Samtidig erkjenner medlemmene at det er ønskelig med en kombinasjon fordi fysiske møter fungerer på en annen måte og gir kommunene større muligheter for å etablere gode relasjoner.

Informasjonsarbeid

Østre Agders nettsider holdes løpende oppdatert med innkallinger, sakspapir og referater fra styret, rådmannsutvalget og andre samarbeidsforum. Mange presentasjoner som blir gitt i styret og i rådmannsutvalget gjøres tilgjengelig for interesserte via linker i referatene. Her er mye nyttig informasjon tilgjengelig for den som måtte ha behov. Et omfattende arbeid er lagt ned i å forbedre nettsidene. Disse skal publiseres tidlig i 2022.

Samling for formannskapene ble ikke avholdt i 2021 på grunn av pandemien

Beredskap og tiltak for å håndtere effekter av pandemien

I møtene i rådmannsutvalget har effekter av korona-pandemien vært et fast drøftingspunkt.

Nasjonalt og regionalt påvirkningsarbeid

Styret har på hvert styremøte en egen sak som omhandler aktuelle påvirkningssaker. Sentrale saker i 2021 var

- Støtte til Arendal kommunes henvendelser om økonomisk støtte til statlige og fylkeskommunale myndigheter knyttet til finansiering av veiforbindelse mellom Eyde Energy Park og Arendal havn på Eydehavn.
- Arbeidet for å vitalisere prosessen med å knytte sammen Vestfoldbanen og Sørlandsbanen via ny Grenlandsforbindelse. Nasjonal transportplan gir ikke prosjektet tilstrekkelig drakraft selv om det er nevnt i teksten Stortinget vedtok, så er det langt fram til en realisering av prosjektet.
- Bekymring for økende arbeidsløshet som konsekvens av pandemien knyttet til nedstengningen ved inngangen til året.
- Østre Agder-samarbeidet er opptatt av at hele regionen skal oppleve positive ringvirkninger knyttet til etableringen av batterifabrikken. Derfor ble de syv andre kommunestyrene utfordret til å drøfte konsekvenser for egen kommune av etableringen. Dette for at alle tar et medansvar for å legge til rette for næringsliv som ønsker å etablere seg i regionen som ringvirkning av etableringen, og for å bidra til et differensiert og tilstrekkelig boligtilbud for de som skal arbeide ved virksomheten. Sekretariatet har fått i oppdrag å se på forutsetningene for å få til en felles boligstrategi for samarbeidskommunene.
- Konesjonsvilkår Arendal lufthavn Gullknapp der representantskapet uttrykte støtte til klagen på vilkårene i konsesjonen fra Luftfartstilsynet til Arendal Lufthavn Gullknapp under

henvisning til at et samlet Østre Agder har støttet utviklingen ved flyplassen, og særlig etableringen av dronesenter, pilotutdanning og satsing på el-fly.

- Bekymring for det samlede fødetilbudet ved Sørlandet sykehus HF der særlig bygningsmessig standard i Kristiansand og bruk av den samlede kapasiteten i Arendal, Kristiansand og Flekkefjord ble vektlagt.
- Status for 110-sentralen herunder mangelfullt statlige kompensasjonstilbud til vertskommuner med sentraler som flyttes.
- Innspill til Studentstrategi Agder 2030.
- utfordringer knyttet til finansiering av utbygging av E18 til fire felt på hele strekningen gjennom Østre Agder.
- Uttale til forslaget til tannhelsestrategi for Agder fylkeskommune med vekt på fylkeskommunens ansvar for å opprettholde et tilbud i distriktene der det private tilbudet er lite utbygd.
- Støtte til Agder fylkeskommunes initiativ for etablering av en dagsturhytte i hver kommune i Agder.

Felles innsats for nærings- og samfunnsutvikling

Det direkte næringsarbeidet håndteres av næringsmedarbeidere i hver enkelt kommune. Gjennom samarbeidet i Østre Agder løftes satsinger og problemstillinger som det er hensiktsmessig å forsøke å løse felles.

I sammenheng med den kommende etablering av Morrow Batteries har det fortløpende vært fokusert på oppgaver det bør og kan samarbeides om.

Det pågår kontinuerlig samarbeid med Universitetet i Agder(UiA). I forbindelse med Morrow etableringen ble det høsten 2021 opprettet et samskappingsprosjekt mellom Østre Agder Næringsforum og UiA v/Institutt for arbeidsliv og innovasjon.

Ny digital portal for næringsareal på Agder er etablert i samarbeid med Agder fylkeskommune. Portalen erstatter den tidligere Arealguiden og synliggjør ledige næringsarealer med mulighet for filtrering i forhold til definerte egenskaper.

Reiseliv har vært et prioritert område for samarbeidskommunene og flere prosesser er gjennomført. Det har vært jobbet mye med Visit Sørlandet og Agder fylkeskommune for å definere den regionale rollen for reiselivsutvikling og gjennomføring av regionplanens tiltak innenfor reiseliv.

Samhandling innen helse, omsorg og levekår

Samhandlingsarbeidet innenfor helse, omsorg og levekår har hatt følgende satsingsområder i 2021: Samarbeidet mellom SSHF og kommunene på Agder er organisert innenfor rammene av «Helsefellesskap på Agder». Samarbeidet har også i 2021 vært preget av beredskapsfokus, endring av behandlingstilbud og konsekvenser for sårbare grupper som følge av den pågående Covid – 19 pandemien.

Østre Agder- samarbeidet utarbeidet og vedtok i 2020 en [Strategi – og handlingsplan](#), som dannet grunnlaget for arbeid og satsinger i 2021. Østre Agder er sterkt delaktig i arbeidet regionalt på Agder, forankret i Regional koordineringsgruppe (RKG) og DigiAgder.

Digitaliseringsarbeidet 2021 har hatt følgende prioriterte satsingsområder som er forankret i strategien: Innovasjonspartnerskap Agder, trygghetsteknologi, digital hjemmeoppfølging og nasjonale e-helseløsninger som blant annet omfatter DigiHelse og Kjernejournal.

Kunnskapsløft for bedre helse og gode liv:

Et felles kunnskapsløft for å sikre bærekraftige helse – og omsorgstjenester i Østre Agder er en viktig strategisk satsing for kommunene. Som følge av dette ble prosjektet «Bærekraftige helse - og omsorgstjenester» igangsatt. Prosjektet har fire satsingsområder:

- felles analysegrunnlag for måling av tjenestetilbudet for å sikre gode rammer for erfaringsdeling og benchmarking» (sammenligne hverandres tilbud)
- utvikle en felles tjenestetrapp – en såkalt «Innsatstrapp» som definerer innholdet i tjenestetilbudet
- gjennomføre felles opplæring og kompetanseutvikling for alle enheter i kommunene som tildeler vedtaksbaserte helse - og omsorgstjenester til befolkningen basert på «Aalborg – modellen».

- etablere en felles struktur og faglig ramme for forskning, analyse og kunnskapsutvikling i Østre Agder
- Prosjektet fortsetter ut 2022.

Interkommunalt samarbeid i oppvekstsektoren

Desentralisert videreutdanning for lærere.

I 2021 fulførte 33 grunnskolelærere videreutdanning i faget engelsk. Utdanningstilbudet er i regi av UiA og avsluttes ved utgangen av vårsemesteret med eksamen.

Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolene – DEKOMP.

løpet av 2021 har man gjennomført 3 ulike programmer innen kompetanseutvikling i Østre Agder skolene.

Pedagogisk bruk av digitale verktøy

Digitaliseringsstrategien i Østre Agder omhandler lærerne i de seks kommunene, Grimstad, Åmli, Froland, Vegårshei, Tvedestrand og Risør. Ny læreplan stiller nye krav til digitalisering i skolehverdagen. Tilbudet er nivåinnfelt basert på læreres kompetanse og tar sikte på å heve den generelle digitale didaktiske kompetansen. Om lag 650 lærere deltok på fire fagsamlinger hver i løpet av 2021.

Støtte til implementering av LK20

Har som mål å bidra med faglig støtte til innføringen av ny læreplan ved skolene. Dette er en videreføring av programmet som ble gjennomført i 2020 og baserer seg på kartlegging og analysearbeid gjennomført da og de løpende behovene som oppstår i prosessen. Man arrangerte lærende nettverkssamlinger for lederteamene ved skolene i de forskjellige kommunene.

Analysekompetanse og skolebasert kompetanseutvikling

Programmet tar utgangspunkt i arbeidsmodellen fra Ungdomstrinn i utvikling. Deltakende skoler vil gjennomføre en ståstedanalyse for å kartlegge, analysere og vurdere sitt kompetansebehov. Deretter vil hver skole få støtte av en prosessveileder fra UiA som vil bidra i den skolebaserte kompetanseutviklingen. Programmet ble pilotert på tre skoler i 2021 og ble godt mottatt, det er nå gjort avtale om å gjennomføre programmet med 10 skoler i året.

Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen – REKOMP.

Det er tidligere blitt gjennomført en behovskartlegging ved barnehagene i regionen. Fagutvalg for barnehage i Østre Agder har analysert resultatet og kommet fram til at det er størst behov for kompetanseheving innen følgende tematiske satsingsområder hentet fra rammeplanen:

- Flerkulturelle barn
- Digital praksis
- Bærekraftig utvikling

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

I 2021 startet arbeidet med å bearbeide hva kompetanseordningen betyr for regionen. I dette arbeidet ble det brukt tid på å definere hvordan ordningen passer inn i oppvekstreformen og hva som er kommunalt og regionalt ansvar. I 2021 har man innledet samarbeid med UiA og Statped, kartlagt behovet i PP-tjenesten og startet utarbeidelsen av kartleggingsverktøy for skoler og barnehager.

Felles innsats i teknisk sektor

Det pågår et arbeid sammen med Agder fylkeskommune for å utrede samarbeid om felles geologingeniør-kompetanse. 2021 ble det utlyst ny kontrakt for drift og vedlikehold av veilysanlegg

og iverksetting av investeringsprosjektet overgang til LED for veilysanlegg. Utskifting til LED vil skje i årene 2022-2024 i samtlige kommuner.

Endringer i tjenestesamarbeid

I 2021 ble det etablert et felles NAV-kontor for kommunene Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand og Froland, med Tvedestrand som vertskommune.

Økonomi

Regnskapet er godkjent i styresak 23/22.

INTERKOMMUNALE TJENESTER

Østre Agder KØH – kommunal øyeblikkelig hjelp.

Arendal interkommunale ØHD (KØH) har 9 senger og betjener Arendal, Risør, Tvedestrand, Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Froland, Nissedal kommuner.

I forbindelse med pandemien fikk KØH og Arendal som vertskommune mandat til å planlegge tilgang til behandling for alle innbyggere i samarbeidet. Det ble avholdt flere prosjektgruppemøter på tvers i Østre Agder og utarbeidet en eskaleringsplan i fellesskap.

Det har ikke vært behov for å iverksette eskaleringsplanen, men KØH har behandlet koronapasienter som alternativ til medisinsk behandling i sykehus, men også som mottak av utskrivningsklare pasienter med behov for videre behandling etter sykehusinnleggelse.

Mot slutten av 2021 ble det planlagt en utvidelse av KØH samarbeidet for å øke kapasiteten til å ta imot utskrivningsklare pasienter. Økende smittetrykk førte til at sykehuset på ny gikk i beredskap.

Kommunene måtte i større grad forvente å kunne ta imot utskrivningsklare pasienter for å unngå overliggere/reduisert kapasitet i sykehuset. Det ble planlagt et tilbud med 8 sengeplasser på Myratunet og tilbudet ble iverksatt 03.01.22.

Legevakten i Arendal

Legevakten i Arendal er et interkommunalt legevaktsamarbeid mellom 10 kommuner; Arendal, Froland, Fyresdal, Gjerstad, Grimstad, Nissedal, Tvedestrand, Vegårshei, Risør og Åmli.

Legevakten har i tillegg telefonformidling for Valle og Bykle, Bygland og Evje/Hornnes kommune.

Legevakten ivaretar legevaktfunksjon for Evje/Hornnes og Bygland på natt.

Legevaktens mål er å ivareta pasientene på en forsvarlig måte ved akutt sykdom, skade og forverring av sykdom, som ut fra en faglig vurdering ikke kan vente til neste ordinære arbeidsdag.

Tallene for 2021 viser at antall henvendelser var 46 507, hvorav 22 546 resulterte i konsultasjon med lege. Antall sykebesøk var 2086. Tilsvarende tall for 2020 var 57 291 henvendelser (inkludert en del koronatester), 24 108 konsultasjoner og 1 928 sykebesøk. Antall innkomne, besvarte telefoner var i 2021 - 65 833, i 2020 var tallet 63 044, i 2019 var tallet 55 534.

Det oppleves stadig oftere at lav legebemanning fører til lang ventetid, som kan gå ut over pasientsikkerheten, og pasientenes tilfredshet. Et vaktlag på tre leger som er bemanningen i dag, er for lite mange helger.

Interkommunalt samarbeid med Stiftelsen ALTERNATIV TIL VOLD (ATV)

ATV Arendal finansieres av kommunene Arendal, Grimstad, Froland, Åmli, Tvedestrand, Risør og Gjerstad, og staten ved Barne- og familiedepartementet (BFD). Kontoret har fire medarbeidere.

Behandlingstilbudet ved ATV Arendal har primært vært for mannlige og kvinnelige utøvere av vold i nære relasjoner, som er bosatt i de respektive Agder kommunene. Klientene mottar behandlingen individuelt og /eller i gruppe. ATV Arendal tilbyr også individuell traumebehandling.

ATV Arendal har totalt gitt tilbud til 124 klienter i 2021. Av disse var det 79 nye henvendelser i 2021.

Av disse var 30 voldsutøvende menn, 2 voldsutøvende kvinner, 3 voldsutøvende ungdommer, 1 voldsutsatt mann og 23 voldsutsatte kvinner.

ATV har hatt 53 saker der en har vært i kontakt med barneverntjenesten.

Østre Agder krisesenter

I 2021 har det vært færre kvinner enn tidligere år som benyttet botilbudet og 4 menn har hatt beskyttelse i botilbudet. Antall overnattingsdøgn for barn har i 2021 økt betydelig.

Nasjonalt har de fleste krisesentre lavere tall enn tidligere for botilbudet og økt pågang på dagsamtaler.

Krisesenteret er definert som samfunnskritisk funksjon og har hatt fokus på å minimere smitte med effektive smitteverntiltak, slik at driften stort sett har fungert som normalt. Dagtilbudet (samtaler, råd og veiledning) har stort sett foregått digitalt. Det har vært gjort en individuell vurdering ift alle henvendelser og avtaler og der hvor det er mest forsvarlig og hensiktsmessig har det vært gjennomført fysisk oppmøte.

Barneverntjenesten Øst i Agder

Visjon: Et kompetent og tilgjengelig barnevern som setter barnet i sentrum.

Barneverntjenesten Øst i Agder er en interkommunal tjeneste for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli med Gjerstad som vertskommune. Tjenesten har til sammen 24,4 årsverk, samt rundt 100 personer som er ansatt eller engasjert som besøkshjem, fosterforeldre, støttekontakter eller tilsynsførere.

Barnevernreformen trådte i kraft fra 1.1.2022. Den innebærer en endring i ansvarsfordeling og finansiering av det kommunale barnevernet med en finansiell overgangsordning i 2022 og 2023. Dette representerer en usikkerhet knyttet budsjettering. Barnevernsreformen innebærer at kommunene må satse mer på å forebygge at barn lever under omsorgssvikt og utvikler atferdsvansker. Ved overgangen til 2022 er dette et satsningsarb d som koordineres på tvers av kommunene på kommunedirektørnivå. Internt i barneverntjenesten legges det planer for å styrke kompetanse og bemanning i fosterhjemsområdet og ytterligere satsing på miljøterapeuter for å tilby hjelpetiltak som kan forebygge omsorgsovertakelser.

Arendal barnevernvakt

Barnevernvakta i Arendal er lokalisert sammen med den øvrige barneverntjenesten i kommunen på Maxis kjøpesenter. Barnevernvakta ivaretar akuttberedskap for barneverntjenesten i Arendal, Froland, Barneverntjenesten Øst i Agder og Grimstad (fra 01.06.21).

Barnevernvaktas mandat er å behandle akutte henvendelser, motta og registrere meldinger utenom kontortid. Det er et tett samarbeid med politi som blant annet skal godkjenne det juridiske innholdet av eventuelle akuttvedtak som fattes utenom ordinær kontortid.

Østre Agder brannvesen

ØABV skal forebygge og begrense konsekvenser av uønskede hendelser i 7 kommuner.

Virksomheten omfatter Agder 110 sentral, beredskapsavdelingen, forebyggende avdeling, feieravdelingen og Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing (IUA).

Det ble lagt ned mye tid og energi i utredningen om samarbeid/felles brannvesen med Grimstad brann og redning. Prosessen ble avsluttet politisk i februar 2022 i Grimstad kommunestyre med negativt resultat.

Brannsjef og flere andre ledere har hele året vært konstituert grunnet overnevnte utredning om samarbeid med Grimstad.

Brann og ulykkesberedskap har ikke vært berørt eller svekket av koronasituasjonen. Forebyggende avdeling gikk færre branntilsyn i 2020 enn vanlig grunnet smitteverntiltak.

Agder 110 sentral

I forbindelse med at 110-sentralen skal flyttes til Kristiansand opprettes et nytt IKS i løpet av våren 2022. Det nye selskapet tar over ansatte og drift fra januar 2023, selv om sentralen ikke fysisk flytter før sommeren 2023.

Beredskapsavdelingen

Beredskapsavdelingen bestod i 2021 av 122 deltidsmannskaper og 32 heltidsansatte.

Det var 1401 oppdrag i 2021 -en markant oppgang fra 1231 oppdrag i 2020.

Forebyggende avdeling

Forebyggende avdeling utfører tilsyn, saksbehandling og veiledning. Avdelingen har 7 ansatte inkludert leder. Alle aktiviteter i forebyggende avdeling prioriteres med tanke på ØABV sin visjon om at ingen skal omkomme i brann. I 2021 døde 1 person i brann i Risør. Vedkommende var ikke i risikoutsatt gruppe.

Feieravdelingen

Avdelingen gjennomførte 10282 feiinger og gikk 1200 tilsyn i 2021 på vår totale portefølje på omtrent 35.000 objekter. Feieravdelingen har hatt 10 ansatte, 9 feiere og 1 leder.

Personvernombud

Samarbeidskommunene i Østre Agder har felles personvernombud. Funksjonen skal være en ressurs for kommunene i arbeidet med å etterleve personvernregelverket og sørge for god informasjonssikkerhet.

I 2021 gjennomførte personvernombudet følgende aktiviteter

- Forvaltning av digitalt verktøy for å ivareta nye lovpålagte oppgaver
- Rådgivning om organiseringen av arbeidet med personvern og informasjonssikkerhet på tvers av IKT Agder samarbeidet
- Rådgivning til ansatte i kommunene om internkontroll, rutiner, maler og retningslinjer for behandling av personopplysninger
- Besvarte spørsmål fra innbyggere og ansatte i enkeltsaker
- Deltakelse i arbeidet med håndtering av avvik på personvernregler/ informasjonssikkerhet
- Informasjon og opplæring til ansatte

Arendal 15.03.2021

Ole Jørgen Etholm
Sekretariatsleder Østre Agder regionråd